

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ СА «ЗВЯЗДОЙ»!

Заканчваецца падпіска на II квартал 2009 года

Падпісныя цэны на газету «Звязда» (у рублях)

Індэкс	на 1 месяц	на 3 месяцы
63850 (індыўідуальны)	10120	30360
63145 (індыўідуальныя льготны для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	9570	28710
63858 (ведамасны)	16170	48510
63239 (ведамасныя льготны для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	14740	44220

У Беларусь неабходна прыцягваць інвестараў кропкава, мэтанакіравана

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ўчора наведваў ААТ «Вяліцкскдраў»

На прыкладзе гэтага прадпрыемства кіраўнік дзяржавы азнаёміўся з работай дэравапрацоўчай галіны краіны ў сучасных фінансава-эканамічных умовах. Прэзідэнт далажыў аб тым, як выконваюцца раней дадзеныя ім даручэнні па развіцці галіны.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка станюча ацаніў крок ЕС па прадаўжэнні прыпынення санкцый адносна беларускіх чыноўнікаў. Аб гэтым ён заявіў журналістам у Вяліцку.

«Так, я азнаёміўся з гэтым разнашэрым еўрапейцаў. Дзякуй, гэта добра», — сказаў Прэзідэнт.

Пры гэтым ён адзначыў: «Але калі яны думаюць, што нас можна трымаць на якім-небудзь кручкі, атрымаваючы сігналы ад нашых апазіцыйных «адмарозкаў», што нас можна трымаць і пакулькаў намі — то пры такой пазіцыі мы дыялог весці не будзем».

«Калі сюды прыезджаў Салана, у яго вучаўся ў бацьку заікаўленасць еўрапейцаў у супрацоўніцтве з намі, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Калі Еўропа сёння на тых прынцыпах, якія мы вызначылі з Саланам, прыношывае жадае па гэтых пытаннях супрацоўніцтва з Беларусью ў гэтай еўрапейскай сям'і, мы да гэтага гатовы».

Разам з тым, на думку кіраўніка дзяржавы, «турбаваць нас па дробязях і патрабаваць адменны тых або іншых законаў» — няправільна. Галоўнае, каб бакі павяжамі адзін аднаго і бачылі асноўныя задачы супрацоўніцтва, не выпускаючы іх з-пад увагі за дробязямі і прядзірамі».

Паводле слоў Прэзідэнта, нягледзячы на тое, што такія дзяржавы, як Вялікабрытанія або Нідэрланды, адмаўляюцца падтрымаць Беларусь, сёння наша краіна карыстаецца падтрымкай буйнейшых дзяржаў Еўрасаюза, таксама Беларусь упершыню падтрымалі судзія і ёй краіны — члены ЕС.

«Акрамя таго, у нас выдатны дыялог з Украінай, якая лінчыцца лакусавай паперкай для ЕС», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. «Гэта ўжо добрыя сігналы, добры працы», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Ён зноў падкрэсліў, што Беларусь развівае супрацоўніцтва з Еўрасаюзам не на шкоду саюзніцкім адносінам з Расіяй. «Беларусь павінна выконваць ролю сувязнага звяна паміж Усходам і Захадам. І для Еўропы гэта добра: бо яна збіраецца не ваяваць з Расіяй, а супрацоўнічаць з ёй», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка назваў нядаўнюю фі-

нансавую здзелку з Кітаем — пагадненне аб валютным СВОПе — каласальнай перамогай.

«Мы тры гады вялі адваедна перагаворы, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Гэта сапраўдны працы. Гэта тое, аб чым мы так доўга гаварылі з Расіяй. Кітайцы тут сыгралі на апраджанне».

Цяпер у Беларусі ёсць магчымасць купляць тавары ў Кітаі за іх грошы і наадварот: Кітай можа набыць у Беларусі ўсё, што трэба, за беларускія рублі, сказаў Прэзідэнт.

«Гэта не апазіцыя. Гэта пятае калона, якая працуе на шкоду беларускаму народу, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Гэтыя людзі ўжо не імкнуча прыйдзі да ўлады, яны проста хочуч зарабіць грошы на чым папаля». Аляксандр Лукашэнка паведаміў, што ў найбліжэйшы час, магчыма, некаторыя дакументы апазіцыі будуць даслазаны да грамадства.

Паводле слоў Прэзідэнта, прадаўнікі апазіцыі сталі крычаць аб тым, што ў іх ёсць план эканамічных рэформаў, і заклікалі дзяржаву прыслухацца да іх прапановы. «Нядаўна я азнаёміўся з усімі гэтымі прапановамі. І што я там працягаў? Заводы неадкладна «парэзаць», прыватызаваць, зямлю раздаць людзям. Вось я чытаю і думаю: дзе гэтыя людзі наогул жылі», — абурэўся Прэзідэнт.

«Скажыце, хто хоча сёння ўзяць зямлю. Навошта нам сёння дзяліць зямлю, каб потым зноў вяртацца да буйнагаварнай сельскай вытворчасці», — сказаў беларускі лідар.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, вырашэннем гэтых пытанняў ён займаўся падчас нядаўняга візіту ў Сербію і Арменію. Як адзначыў Прэзідэнт, падчас візіту ў Сербію 15 бізнэсменнаў выказалі жаданне працаваць у Беларусі і ў цэлым на ўсходнім рынку. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ў Беларусі для замежных інвестараў ствараць зручныя ўмовы для работы, напрыклад, яны могуць быць вызвалены на 3 гады ад падаткаў, каб акупіць свае інвестыцыі. Аднак пры гэтым яны павінны выканаць некалькі ўмоў. «Мы ім гаворым: не разлічваецца, што вы прыедзеце, і мы за бізнэсман аддадзім фабрыкі, заводы, дазволім іх так прыватызаваць. Каб удзельнічаць у нас у прыватызацыі, неабходна заслужыць давер. Прыйдзіце, пакажыце, што ўмеце, папраўдзіце, напрыклад, 3 гады, дакажыце, што вы лепшыя, і магчыма, мы пачнём прыватызаваць, а вы будзеце мець пры гэтым перавагу», — сказаў Прэзідэнт.

Гаворачы аб нядаўнім візіце ў Арменію, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што былі абмеркаваны многія пытанні, пачынаючы ад эканамічных і заканчваючы ваенна-тэхнічным супрацоўніцтвам. Так званая апазіцыя — гэта пятае калона, якая дзейнічае на шко-

ду Беларусі, пічыць Аляксандр Лукашэнка.

«Як толькі мы з еўрапейцамі паспрабавалі дамовіцца, і працэс гэты пайшоў, у іх гэта выклікала істэрыю, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Не верце, што гэтыя людзі — за адмену санкцый».

«Калі мы агублікавалі б усё тое, што мы ведаем аб апазіцыі і аб тым, як яна «працуе», у Бруселі, Страсбургу і іншых гарадах Еўропы і Амерыкі — вы жahnліліся б», — дадаў Прэзідэнт.

«Гэта не апазіцыя. Гэта пятае калона, якая працуе на шкоду беларускаму народу, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Гэтыя людзі ўжо не імкнуча прыйдзі да ўлады, яны проста хочуч зарабіць грошы на чым папаля». Аляксандр Лукашэнка паведаміў, што ў найбліжэйшы час, магчыма, некаторыя дакументы апазіцыі будуць даслазаны да грамадства.

Паводле слоў Прэзідэнта, прадаўнікі апазіцыі сталі крычаць аб тым, што ў іх ёсць план эканамічных рэформаў, і заклікалі дзяржаву прыслухацца да іх прапановы. «Нядаўна я азнаёміўся з усімі гэтымі прапановамі. І што я там працягаў? Заводы неадкладна «парэзаць», прыватызаваць, зямлю раздаць людзям. Вось я чытаю і думаю: дзе гэтыя людзі наогул жылі», — абурэўся Прэзідэнт.

«Скажыце, хто хоча сёння ўзяць зямлю. Навошта нам сёння дзяліць зямлю, каб потым зноў вяртацца да буйнагаварнай сельскай вытворчасці», — сказаў беларускі лідар.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, сёння апазіцыянеры лабіруюць абсурдныя прапановы, якія агляваюцца з-за мяжы. «Сёння нічога не плануе прадаваць за бізнэсман», — падкрэсліў Прэзідэнт, гаворачы аб прыватызацыі. «Гэтага не будзе, не ў гэтым сэнс нашай лібералізацыі», — заявіў беларускі лідар. «Гэта ворагі беларускага народа, я гэта адказа на заяўляю, ведаючы аб чым яны гавораць і чаго яны хочучы. Яны гатовы прадацца сёння любому, толькі скінчы бы Лукашэнка, ускочыць у яго крэсла самі і разбамбіць краіну», — сказаў Прэзідэнт. «Не атрымаецца, пакуль я жывы», — заявіў ён.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Купляй сваё — «СКУРАНЫ» ХАЛАДЗІЛЬНІК НА ФОНЕ «КАМЯНІСТАГА ПЛАСТА», альбо Нататкі аб уражаннях з будаўнічай выставы

Учора ў сталіцы ў Нацыянальным выставачным цэнтры «Белэкса» (вуліца Я.Купалы, 27) адкрылася XII міжнародная спецыялізаваная выстава «Будэкса-2009». Паводле слоў арганізатараў будаўнічага форуму, сёлета ўдзел у ім будучы браць каля 300 кампаній з 15 краін, прычым, амаль 40 працэнтаў удзельнікаў будучы дэманстраваць свае вырабы на выставе ўпершыню. Да прыкладу, звычайна колькасць новых экспанатаў не перавышае 15-20 працэнтаў ад агульнай колькасці. Агульная плошча экспазіцыі складе 7 тысяч квадратных метраў.

Учора адразу пасля ўрачыстага адкрыцця выставы журналісты «Звязды» абшлі іх усё і могуць засведчыць: тут сапраўды можна знайсці практычна ўсё, што патрэбна пры будаўніцтве ці рамоне жытля. Аднак, паколькі наша выданне разлічана на самае шырокае кола чытачоў, у сваім матэрыяле мы вырасілі зрабіць агляд найперш на рэч, цікавыя і зразумелы большасцю — на дызайне і інтэр'еры. Зразумела, шукалі нейкія нестандартныя падыходы ў гэтай галіне, свайго кшталту «іскрыны».

...Кананымі вырабамі з металу многіх ужо не здзівіць: яны ўпрыгожваюць інтэр'еры і фасады дамоў, сядзібаў, кавярняў і рэстаранаў, дапамагаюць ствараць розныя архітэктурныя стылі. Нашу ўвагу прыцягнуў флюгер у выглядзе драпежнай птушкі з расквітамы крыламі фірмы, такія флюгеры ў некалькіх варыянтах выканання карыстаюцца попытам найперш ва ўладальнікаў катэджаў.

А ці бачылі вы калі «скураны» халадзільнік? Вонкава ён выглядае як сапраўдны старажытны куфар. Гэта сапраўдны халадзільны аграгат, абцягнуты адпаведным матэрыялам. Побач — цэлы кхонны комплект (зноў жа сапраўдныя бытавая тэхніка), аздоблены натуральнымі матэрыяламі: медзю, латунню, бронзай. Такія работы выконвае адна з майстэрняў. Гэта ручная праца з выкарыстаннем мастацкага канані, чаканкі і інкрустацыі, сапраўды эксклюзіў! Думаю, аматары стылю рэтра, да якога адношу і сябе, былі б у захапленні. Уладальнік майстэрні тлумачыць, што так па-мастакі можна здобіць практычна любую рэч. Сапраўды, тут жа бачым пач-СВЧ.

Вядучы інжынер майстэрні Юлія КАЗЛЮСКАЯ з ўзорамі прадукцыі рэтра.

Фота, Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Аўтамабіль урэзаўся ў дом

У вёсцы Шумакі Брэсцкага раёна машына ўрэзалася проста ў сцяну дома. Вадзіцель легкавушкі ехаў на вялікай хуткасці, нешта адвабіла яго ўвагу, і машына страціла кіраванне, уляцела ў сцяну дома. Такая папярэдняя версія ДТЗ. У хаце нікога не было, бо яна выкарыстоўваецца гаспадарамі як дача. А кіроўца і яго пасажыр пацярпелі, з траўмамі яны дастаўлены ў бальніцу.

Яна СВЕТАВА.

Сустрэча А. Лукашэнка і Дз. Мядзведзева запланаваная на 19 сакавіка

Сустрэча Прэзідэнтаў Беларусі і Расіі Аляксандра Лукашэнка і Дмитрыя Мядзведзева запланаваная на 19 сакавіка. У цэнтры увагі Прэзідэнтаў будучы актуальныя пытанні двухбаковых беларуска-расійскіх адносін, узамедазненне ў інтэграцыйных аб'яднаннях на постсавецкай прасторы, у тым ліку ў рамках Саюзнай дзяржавы, а таксама пытанні міжнароднага парадку дня.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У ЛІТВЕ СКАРОЦЯЦЬ ЗАРПЛАТУ БЮДЖЭТНИКАМ НА 10 %

Урад Літвы плануе скараціць бюджэт дзяржавы на цяперашні год на 2,7-3 млрд літаў (да 1,1 мільярда долараў), у тым ліку за кошт паніжэння зарплат палітыкам і дзяржслужачым, паведамляе Delfi.

Паводле інфармацыі выданна, базавы месячны аклад (каэфіцыент, які выкарыстоўваецца пры падліку зарплат) плануецца панізіць з 128 да 115 літаў (да 43 долараў). У выніку бюджэтнікі станучы атрымліваць прыкладна на 10 % менш. У той жа час аклады вышэйшых чыноўнікаў могуць быць скарачаныя значна больш: паводле слоў кіраўніка ўрада Андруса Кубілюса, зарплаты міністраў і дэпутатаў могуць быць зрэзаныя на 20 %.

Гэтак паніжэнне зарплат дазволіць дзяржаве эканамічна каля 127 мільянаў долараў. Зарплат дзяржслужачым такім чынам вернуцца на ўзровень 2006 года. Паводле інфармацыі Дэпартамента статыстыкі Літвы, на канец 2008 года сярэдня зарплата ў Літве без вылічэння падаткаў складала 2319 літаў (каля 872 долараў). Сярэдняя зарплата ўрача ў краіне, па інфармацыі Delfi, складала каля 3,5 тыс. літаў (каля 1,3 тыс. долараў). Дэпутат Сейма, у сваю чаргу, атрымлівае 11 тыс. літаў плюс 3,8 тыс. літаў на канцелярыяны выдаткі (усяго каля 5,5 тыс. долараў).

У АРМЕНІІ З РЭК СЫШЛІ СЕМ ВАГНОЎ, ГРУЖАНЫХ ЗАЛАТОЙ РУДОЙ

Здарэнне адбылося на участку чыгункі Раздан-Солак у аўторак каля апоўначы. Як паведамляе прэс-служба Паўднёва-Каўказскай чыгункі, рух на участку ў сувязі з інцидэнтам быў прыпынены. Прычынай сыходу чыгнікі з рэка стала няспраўнасць пуці. Мяркуюцца, што рух на участку Раздан-Солак будзе адноўлены на працягу двух дзён.

Курс замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 18.03.2009 г. (для бн разлікаў)	Курс замежных валют для безвалютных разлікаў	Цэнтрабанк РФ	Агенства ўладання грамадства
1 долар ЗША	2 866,00	USD	34,5318
1 еўра	3 719,49	100 UAH	43,1648
1 патэйскі літ	5 259,20	1000 BYR	12,0069
1 літоўскі літ	1 076,72	EUR	44,8603
1 чэшская کرونا	139,67		
1 польскі злоты	829,40		
1 расійскі рубель	83,00		
1 украінская грывня	358,25		

ISSN 1990 - 763X

ЗАГІНУ Пад палітой

49-гадоваы жыхар Калінкавічаў удзельнічаў у рэканструкцыі двухпавярховага дома ў Даманавічах. У час работы на яго абрынулася міжпавярховае перакрыццё...

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ШАНУЙ СВАЁ! ЗРАЗУМЕЦЬ МЕСЦА БЕЛАРУСАЎ У СУПОЛЬНАСЦІ ЕўРАПЕЙСКИХ НАРОДАЎ

Выйшаў у свет першы з трох тамоў «Вялікага гістарычнага атласа Беларусі». Гэта першае ў нашай краіне картаграфічнае выданне, у якім максімальна поўна асвятляюцца гістарычныя перыяды і падзеі мінулага. — Работа над атласам вядзецца з 2004 года, — паведаміла галоўны рэдактар РУП «Белкартаграфія» Людміла КАМПАНЕЦ. — Яе арганізуе і фінансуе наша прадпрыемства. Галоўны рэдактар атласа — дырэктар Беларускага навукова-даследчага цэнтру электроннай дакументацыі, кандыдат гістарычных навук Вячаслаў Навесін. Рэдакцыйную калегію ўзначальвае старшыня Дзяржкамтэта па маёмасці Беларусі Георгій Кузняцоў. У распрацоўцы і рэцэнзаванні карт для першага тома прымалі ўдзел вядомыя беларускія гісторыкі, прадаўнікі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, дзяржаўнай арміяўнай службы, іншых навуковых і даследчых устаноў. (Заканчэнне на 6-й стар.)

ШАНЦ ДЛЯ СТАНЬКАВА

У вядомым палацава-паркавым комплексе Чапскіх з'явіцца музей страчаных панскіх сядзібаў

Ужо колькі, здаецца, праехаў па беларускай глыбіні, а не перастаю здзіўляцца. Кожная, нават самая маленечкая, вёска мае свае адметнасці, таямніцы і прывіды, багату гісторыю з войнамі, здрадамі і, вядома ж, каханнем. І вельмі шкада бывае, што такія «фішкі» застаюцца незаўважанымі. Але варта толькі вельмі пажадаць гэта ўбачыць і выправіцца ў дарогу — тады усё атрымаецца. І наперадзе вас абавязкова чакае шмат радасных і нечаканых адкрыццяў. Няўжо прыгоды засталіся ў мінулым? Каб высветліць гэта, я накіраваўся ў Станькава. І не памыліўся...

Дырхем хана Ісмаіла

У пільмовых крыніцах ісмаілава на дакладная дата, калі ўзгадваецца Станькаў (так калісьці называлася цяперашняя Станькава), — 1340 год. Тады гэтак мястэчка належала вялікаму князю Вітаўту. Праз колькі часу Станькаў пераходзіць ва ўласнасць роду Радзівілаў, а ў 1772 годзе ў якасці шлюбнага пасажу — да Чапскіх, якія валодалі ім ажно да 1920-га. Пра гэта я даведаўся ад супрацоўніка праектнага аддзела дэпартаментна знешніх сувязяў беларускага Экзархата Алягера Масліева. Алег Ігаравіч — мяс-

цовы жыхар, даўно і з вялікай ахвотай вывучае тутэйшыя мясціны. — Род Чапскіх вельмі старажытны — яго гісторыя налічвае больш за тысячу гадоў, — заўважае Олег Масліеў. — Адзін з першых — Эрэнройф Гутэн — маршал германскіх войскаў, які разам з імператарам Генрыхам ІІ Птушкаломам ваяваў супраць плямёнаў гуннаў. Яго нашчадак ужо ў XII стагоддзі атрымаў тытул графа Свяшчэннай

Рымскай імперыі і герб «Ляліву» (дарэчы, адзін з самых загадкавых і мала вывучаных гербаў). Пасля Гутэны пачалі паступова перасяляцца на ўсход — на тэрыторыю Польшчы. Яны называлі сябе Гутэнзямі з Чапліна, паколькі валодалі тамтэйшым маёмкам. Відзец, Станькава ім таксама надта спадабалася, паколькі зрабілася адной з асноўных рэзідэнцый. (Заканчэнне на 6-й стар.)

Пасля правядзення комплексу работ у скарпінах размясціць музей імя Эмерыка Чапскага.

Менеджар Алена ВІГІЛЕНЯ дэманструе флюгер.

выгляд якой ну ніяк не назавеш сучасным. Побач «старажытны» дамафон і настольная лампа, фотаальбом, што нагадвае кнігу з свайой даўніны... Задавальненне гэта, шчыра скажам, не таінае. «Апрануць» у прыгожы метал духавую шафу будзе каштаваць прыкладна 800-900 долараў. Але можаце паверыць на слова: для знаўцы яго таго варта.

Дзе б такая прыгожасць «ззяла», дык гэта на фоне штучнага каменю. Яшчэ некалькі гадоў таму на нашым рынку ўладарылі вырабы з Расіі і Польшчы. Першых зараз на ім практычна няма, другія — не канкурэнт айчынай прадукцыі па цане (а наўнянасць канкурэнцыі паміж беларускімі фірмамі-вытворцамі ідзе толькі на карысць спажыўцу). Скажам, калекцыя «Камяністы пласт» каштуе 92 тысячы за квадратны метр. «Драўніныя сколы» — 102 тысячы рублёў. Штучны камень, як мы ўжо пісалі раней у нашых пастаянных «будульнічых» рубрыках, даўно перастаў быць у краіне экзотыкай: ім аздабляюць фасады будынкаў, выкарыстоўваюць як элементы аздабы ў інтэр'еры не толькі, скажам, рэстаранаў ці катэджаў, але і ў звычайных гарадскіх кватэрах. Як расказаў намеснік дырэктара фірмы-вытворцы, іх прадукцыя па паказчыках беспякі для здарова чалавека можа выкарыстоўвацца нават для аздаблення памяшканняў у здзіччых садках і медыцынскіх установах. (Заканчэнне на 6-й стар.)

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ 20 апреля 2009 года

Открытое акционерное общество «МАПИД» (Продавец) совместно с УП «Минский городской центр недвижимости» (Организатор аукциона) проводят открытый аукцион по продаже квартир без отделки в доме № 92 по ул. Тимирязева в г. Минск (4 подъезд)

№ лота	Наименование объекта				Площадь, кв.м		Начальная цена, руб.	Размер задатка, руб.
	№ квартиры	количество комнат	этаж	подъезд	общая	жилая		
1	101	3	1	4	76,0	46,6	190 540 000	19 054 000
2	102	2	1	4	58,2	31,0	145 920 000	14 592 000
3	104	3	2	4	76,4	46,8	191 550 000	19 155 000
4	108	3	3	4	76,2	46,6	191 040 000	19 104 000
5	109	2	3	4	58,2	31,1	145 920 000	14 592 000
6	110	1	3	4	37,7	17,1	94 520 000	9 452 000
7	111	3	3	4	76,2	46,5	191 040 000	19 104 000
8	112	3	4	4	76,2	46,7	191 040 000	19 104 000
9	113	2	4	4	58,1	31,0	145 670 000	14 567 000
10	114	1	4	4	37,7	17,1	94 520 000	9 452 000
11	115	3	4	4	76,3	46,7	191 300 000	19 130 000
12	116	3	5	4	76,3	46,7	191 300 000	19 130 000
13	117	2	5	4	58,1	31,0	145 670 000	14 567 000
14	118	1	5	4	37,6	17,1	94 270 000	9 427 000
15	119	3	5	4	76,1	46,5	190 790 000	19 079 000
16	120	3	6	4	75,9	46,6	190 290 000	19 029 000
17	121	2	6	4	58,2	31,		

Філіял «Лідскі хлебазавод» РУВП «Гроднахлебпрам»: БЯСПЕЧНЫ ПРАДУКТ — ЗДАРОВАЯ НАЦЫЯ

На канвееры думная прадукцыя лідскіх хлебцаў. Упакоўшчыцы прадукцыі Наталія ВІТУШКА, Волга ПОЧЭБЫТ, Алена ОЗЕМ.

ГЭТА БЫЛО НЯДАЎНА...

- 1944 год — г. Ліды забяспечвалі хлебам 4 пяркарні, якія працавалі на швэдым паліве. Усе работы па замесе цеста, фармоўцы, выпечцы, а таксама загрузка і выгрузка хлеба з жаравых печняў здзяйснялася ўручную;
- 1947 год — усталявана першая цестамясільная машына;
- 1954 год — на тэрыторыі цяперашняга завода пушчаны ў вытворчасць дзве механізаваныя лініі з печамі для выпечкі фармавых гатункаў хлеба;
- 1962 год — у строй уведзена памяшканне булчанага цэха. З яго ўвадам усе пяркарні значна пачынаюць пачынае сваю паўназначную работу Лідскі хлебазавод;
- 1970 год — на прадпрыемстве пачалі вырабляць прадукцыю кандытарскага асартыменту;
- 1985-1990 гг. — праведзены 2-гі этап рэканструкцыі хлебнага цэха;
- 1991 год — пачаўся вытворчасці і рэалізацыі прадукцыі хлебазавода;
- 1997 год — з мэтай стварэння новых рабочых месцаў устаноўлена абсталяванне і наладжаны выпуск макаронных вырабаў;
- 2003 год — праводзіцца рэканструкцыя і пашырэнне булчанага цэха, наладжаны выпуск багетнай прадукцыі.

Пачатак новага часу можна лічыць 2006 год, калі прадпрыемства атрымала міжнародны сертыфікат якасці ІСО 9001. Працяг эпохі дасканаласці вытворчасці адносіцца да 2007 года, калі ў хлебным цэху была ўкаранена сістэма аналізу рызык і крытычных кантрольных кропак НАССР.

Купляючы прадукты Лідскага хлебакамбіната, вы можаце быць цалкам упэўнены ў абсалютнай бяспецы і несумненнай карыснасці.

Філіял «Лідскі хлебазавод РУВП «Гроднахлебпрадукт» — гэта:

- высокакваліфікаваны персанал;
- сыварынная бяспека;
- сучасная тэхналагічная аснашчэннасць;
- строгі санітарны кантроль на ўсіх этапах вытворчасці.

Трымаючы курс на якасць прадукцыі, тут не забываюць пра яе вялікі тэрмін прыдатнасці з захаваннем пры гэтым лепшых смакавых якасцяў. Безумоўна, што немалаважная роля адводзіцца ўпакоўцы. Пры гэтым якасць прадукцыі і яе прывабнасць застаюцца выдатнымі.

Лідскі хлеб — гэта прости парадаваць сваіх сяброў і блізкіх. Прадпрыемства штодзённа выпускае звыш 40 тон хлебабулчанных і кандытарскіх вырабаў.

Кандытар Юлія ПАВАРГА

Юлія КАНАКОВА працуе на участку закіска

Гэтыя думныя каржы, якія выпякае пекар Грэхіна ЖАЛНЕРЧЫК, неабходны для вырабу тортоў.

Самая вялікая каштоўнасць і гонар прадпрыемства — гэта людзі, якія тут працуюць. Яны сапраўдны спецыялісты-прафесіяналы, якія душой хварэюць за хлебную справу

Філіял «Лідскі хлебазавод» РУВП «Гроднахлебпрадукт» забяспечвае сваёй прадукцыяй не толькі гандлёвыя пункты раёна, але і арганізуе пастаўкі па ўсёй Беларусі.

НАС ВЕДАЮЦЬ

Пастаянны ўдзельнік найбуйнейшых беларускіх і міжнародных выстаў. Для прадпрыемства вельмі важна прызнанне спецыялістаў харчовай галіны, якія ня зменна ганаруюць філіял «Лідскі хлебазавод РУВП «Гроднахлебпрадукт» высокімі ацэнкамі. У 2007 годзе ў намінацыі «Батон» на конкурсе-дэгустацыі «Густ», які праходзіў у Мінску, батон «Лядушка» і «Нядзельны» ўзнагароджаны дыпломамі пераможцы з правам маркіроўкі знака «Густ» — лепшы прадукт года 2007». У 2008 годзе на Рэспубліканскім конкурсе-аглядае кандытарскіх вырабаў «Ласунак 2008» прысмакі мучныя «Танга», «Перавітышы», «Элітныя» і рулет «Карамельны ласунак» уганараваны залатымі медалямі, а кекс з разынкамі атрымаў сярэбраную ўзнагароду.

Не спыняцца на дасягнутым — адзін з прынцыпаў работы Лідскага хлебазавода.

ЗАПРАШАЕМ ДА СПРАЦОЎНІЦТВА!

НАШЫ РЭКВІЗІТЫ:
Гродзенская вобласць, філіял «Лідскі хлебазавод» РУВП «Гроднахлебпрадукт» 231300, Рэспубліка Беларусь, г. Ліда, вул. Шубіна, 14
АДЗЕЛ ЗБИТУ:
тэл./факс 8 (01561) 2 69 00 2 76 35
тэл./факс: 8 (01561) 2 24 73
e-mail: hlebs@mail.lida.by
УНП 500172774

Адкрытае акцыянернае таварыства «Лідахарчаканцэнтраты»: ПРАЗ ДАСКАНАЛАСЦЬ ПРАДУКЦЫІ — ДА НОВЫХ ВЫТВОРЧЫХ ВЯРШЫНЬ

ААТ «Лідахарчаканцэнтраты»: хутка, смачна, карысна, даступна

З ГІСТОРЫІ...

Гісторыя ўтварэння прадпрыемства бярэ пачатак з гадоў Вялікай Айчыннай вайны. У 1944 годзе было прынята рашэнне аб наладжанні заводскай вытворчасці па выпуску канцэнтрату для патрэбаў фронту. Спартэлілася ўсяго два месяцы, каб рашэнне высокай дзяржаўнай установай было рэальна абраным — з канвеера прадпрыемства выйшла першая партыя прадукцыі — брыкетаваныя супы, кашы, кісялі. З цягам часу і развіццём спецыялізацыі набываў адпаведны выгляд і завод. Дарчы, у яго распрацаваны апынулася памяшканне былога паводу брацю Пупніных узору 1871 года. Зараз тут размяшчаюцца вытворчыя ўчасткі вінаробства і прыпраў.

У працоўнай біяграфіі цяперашняга «Лідкона», які ў жыцці кожнага чалавека, светлыя палосы пераплятаюцца з цёмнымі... У часы Саюза прадпрыемства мела пастаянны заказ савецкай «Абаронкі», і галава не балела, куды адправіць сваю прадукцыю. Пасля набывання нашай краінай суверэнітэту сітуацыя з рэалізацыяй канцэнтрату рэзка змянілася да горшага — патрэбы Узброеных Сілаў Беларусі зусім іншага маштабу.

Праўда, якія б сюрпрызы жыццё ні паднісла, на заводзе заўсёды імкнуліся ў апэратыўным парадку прымаць меры па выхадзе з крызісу. Сярод такіх захадаў — кардынальнае абнаўленне асартыменту з улікам патрэбаў рынку. У тым ліку замежнага, а таксама абнаўленне абсталявання, укараненне інавацый:

- 1998 год — уведзена ў строй цэха па вытворчасці кукурузных палачак;
- 1998 год — здача ў эксплуатацыю новага цэха па вытворчасці харчовых канцэнтрату;
- 2007 год — усталяванне новай лініі па вытворчасці крухмалу (участак г.п. Рада).

Для патрэбаў галаўнога прадпрыемства арганізавана сушка пшэнічнай і кропу. Сушана гародніна — адзін з кампанентаў для вытворчасці канцэнтраваных супоў і каш.

• 2008 год — усталяванне новай лініі мікрахвалевай сушкі.

Дырэктар прадпрыемства Мікалай ПЯКАРСКІ і ўзнагароды калектыву за высокую якасць прадукцыі.

Будучыня — за перадавымі тэхналогіямі

Відавочна, што пераход на прыніпова новы від прафесійнай дзейнасці — гэта і ёсць прыклад укаранення ў вытворчасць новых тэхналогій. У Беларусі гэта, бадай, эксклюзіўнае абсталяванне, на якім арганізавана сушка ягад і садавіны — журавін, буюжы, чарніцы, яблыкаў (яны выкарыстоўваюцца ў вытворчасці кісялю), а таксама сушанага мяса і капусты — гэта кампаненты для супоў і каш.

Па сцвярджэнні спецыялістаў прадпрыемства, мікрахвалевае сушка прыніпова адрозніваецца ад традыцыйнай целавой канвекцыянай. Цяпер усе працэсы адбываюцца пры тэмпературы +60 °C і ўсе карысныя рэчывы, вітаміны і мікраарганізмы захоўваюцца ў максімальнай колькасці.

Без сумненняў, што пачынаючы з першабытных часоў, чалавек шукаў метады і спосабы, як захаваць належным чынам на больш-менш доўгі тэрмін сваю ежу. Яму гэта падказвала не толькі логіка, але і страўнік.

Час ішоў, і людзі вынаходзілі самыя розныя метады для «кансервацыі» свайго недамыкальнага запасу: смажылі, клалі ў ваду, замарожвалі... Згодзімся, што арсенал для захавання прадуктаў харчавання зараз намогва шырэйшы. Чаго толькі варта цукор ці соль. Праўда, яны патрабуюць пэўнага абмежавання пры ужыванні. Куды больш ашчаднымі з'яўляюцца ў неабходных рэжыме высушаныя прадукты ці перапрацаваныя ў канцэнтраты.

У дэперабудованы перыяд ледзь не кожны з нас ведаў, што такое брыкетаваная грэчневая каша ці канцэнтраваны суп харчо ў пакеціках вытворчасці Лідскага завода харчовых канцэнтрату. На этыкетцы проста чыталася, што гэта смачна і карысна. У галаву і думка не прыходзіла, як гэтыя прадукты вырабляюцца, наколькі яны бяспечныя для здароўя, бо тады пра кансерванты, сугучныя з маскоўскай аўтастрадай Е 95, маглі толькі чуць ці нешта чытаць пра іх у спецыялізаванай літаратуры.

З падзеннем Берлінскай сцяны паўпуста пры-

лаўкі не толькі айчынных крамаў, але і гандлёвых пунктаў усёй постсавецкай прасторы, запоўніў самы розны імпорт сумніўнай прадукцыі. У многім з-за таго, што таварная вокладка была вельмі прыватнай, практычна кожны з нас купіў на раставаральны напой а-ля «опі», розныя «чупсы», раставаральны бульбяны пюрэ «хвілінка» і цэлы шэраг аналагічнай прадукцыі. І ўжо пазней, калі стала надзвычай актуальнай і моднай тэма здаровага харчавання, наш чалавек, узяўшы ў рукі лупу, белгдзёў на моднай этыкетцы практычна ўсю табліцу хімічных элементаў Мендзэлева.

Вось тады і вярнулася ў парадак на павестку дня тэма падтрымкі менавіта айчынных вытворчых такіх спецыялізаванай прадукцыі. Без сумненняў, што прырытэты на фоне ўжо раскручаных брэндаў нахатал «Галіны Бланкі» ці «Кнор» у беларускае прадпрыемства, «прапісанага» на Гродзеншчыне, — Лідскага завода харчовых канцэнтрату.

Сёння ААТ «Лідахарчаканцэнтраты», якое пазіцыянуе сваю прадукцыю пад гандлёвай маркай «Лідкон», — адзін з лідараў на беларускім рынку. Пэўна частка харчовых навінак прадаецца за мяжу. У ЗША, Германію і Літву экспартуюцца кукурузныя палачкі «Хрумсік», а ў Расію — канцэнтраваныя супы «Лідкон».

ААТ «Лідахарчаканцэнтраты» працуе ў адпаведнасці з сістэмай менеджменту якасці ІСО 9001 і патрабаваннямі міжнароднай сістэмы якасці НАССР

Цікава ведаць

Прадпрыемства зараз выпускае супы і кашы, якія не трэба варыць, а дастаткова толькі заліць кіпнем. На сёння такіх узораў прадукцыі больш за дзясятак у кожнай «намінацыі».

Зразумела, што такія распрацоўкі могуць быць прынятыя да ведама адказнымі работнікамі тылу нашых Узброеных Сілаў і іншых сілавых структураў. Як-нік, а фарміраваць спецыялістаў для спецаза і на палявыя занятыя для высокаўшчэ і людзей у пагонах стане зручнай. Ды і дзяржаўная праграма па імпартазамыцэнні набудзе дадатковы імпульс.

Зрэшты, ААТ «Лідахарчаканцэнтраты», нягледзячы на розныя заканадаўчыя нюансы, мяркуючы цесна звязваюць свае адносіны на забеспячэнні расійскай арміі. Паводле слоў генеральнага дырэктара прадпрыемства Мікалая Пякарскага, работа ў гэтым кірунку вядзецца вельмі актыўна.

У цэху вытворчасці кукурузных палачак

«Лідскія кукурузныя палачкі самыя смачныя», — пераканана ўпакоўшчыца Валіцыя КЛЫШЫЦКА

За дзейнасцю лініі і па вытворчасці кукурузных палачак сочыць майстар Яўгена ТОЛКАЧ

Наша крэда — натуральнасць прадуктаў.

Прадпрыемства, маючы вялікі вытворчы магутнасці і няпоўную загрузку, зацікаўлена ў пашырэнні рынку збыту, стварэнні сумесных прадпрыемстваў і гатова прыняць любіва інвестыцыйныя прапановы.

Будзем рады бачыць Вас сярод нашых партнёраў!

ААТ «Лідахарчаканцэнтраты» — гэта:

- толькі натуральныя інгрэдыенты;
- поўная адсутнасць хімічнай асновы і напаяўнікаў;
- смакавая гама не ступае лепшым хатнім узорам;
- выкарыстанне толькі натуральнай сыравіны;
- ашчадны рэжым варкі крупаў і гародніны, што дазваляе захаваць максімум бялагічна актыўных рэчываў.

Асноўныя віды прадукцыі:

- першыя і другія абедзённыя стравы (супы і кашы хуткага прагатавання);
- кісялі (насыпныя і брыкетаваныя);
- востравадарныя прыправы;
- сухія сняданкі;
- крупяныя шматкі;
- желе;
- пладовае віны і вінаматэрыялы

Нашы рэквізіты:
ААТ «Лідахарчаканцэнтраты» 231300, Рэспубліка Беларусь, Гродзенская вобласць, г. Ліда, вул. Таўляна, 11
e-mail: lidkon@lidkon.com, www.lidkon.com

Лінія мікрахвалевай вакуумнай сушкі. Тэхналаг Марына ПАКАЛА і сушыльшчыца Наталія ВАСІЛЬЧЫК рытуюць шампінёны да апрацоўкі

БОЛЬШ ЗА МІЛЬЁН

Цяпер і ў глыбінцы можна атрымліваць надрэзныя грошы

Недахоп вартых месцаў для працаўладкавання па-ранейшаму застаецца даволі вострай праблемай для глыбінкі. Звычайна выбар вясцоўцаў абмежаваны толькі тэўтышым сельгаскааператывам ды некалькімі аб'ектамі сацыяльнай сферы. Таму вельмі важна стварыць новыя магчымасці для дадатковай занятасці.

Пры гэтым узгадваюцца і новыя вытворчасці, і аграгуртызм. Пэўныя спадзяванні ўскладаюцца на прыватны сектар, але будзем шчырымі: прадпрыемствы пакуль не надта імкунца ў гэтым. Аднак ужо сёння можна ўзгадаць колькі прыкладаў таго, як прыватны паспяхова разгортаваецца ў глыбінцы. Прынамсі, у гэтым я пераканаўся, калі наведаў на Маладзечаншчыну.

Хажоўскі сельсавет — сярэдні па памерах. У яго склад уваходзяць 14 вёсак, дзе, паводле апошніх статыстычных звестак, пражывае 1462 жыхары. Сярод месцішч «расклад» даволі аптымістычны: працаздольных практычна удвая больш, чым пенсіянераў (427 супраць 800 чалавек). У мінулым годзе цэнтральная вёска Хажова змяніла свой статус — стала аграгарадком. Падчас падрыхтоўчых мерапрыемстваў было праведзена грунтоўнае добраўпарадкаванне, адбылася рэканструкцыя шэрагу сацыяльных аб'ектаў, даведзены да ладу дарогі.

— Яшчэ ў 2004-м у нас пачалася газіфікацыя, і цяпер ужо ў чатырох вёсках дамы падключаны да «блакітнага паліва», — заўважае старшыня Хажоўскага сельсавета Сяргей Шупляк. — Некалькі гадоў таму была ўведзена ў эксплуатацыю мясцовая тэлефонная станцыя на тры тысяч нумароў. Так што ўсе вясцоўцы цяпер «на сувязі». Не рэдкасць цяпер для месцішч інтэрнэт і кабельнае тэлебачанне. Створана ўся неабходная сацыяльная інфраструктура: Дом культуры, дзіцячы садок, фельчарска-акушэрска пункт, крамы, сярэдняя школа (у ёй, дарэчы, абудавана належным інвентаром вялікая спартыўная зала, дзе могуць зай-

мацца ўсе тэўтышыя жыхары). Такім чынам, на прыкладзе Хажоўскага сельсавета можна з упэўненасцю сцвярджаць, што вясковы сэрвіс зараз параўнальны з гарадскім. Тут ёсць свае перавагі і «мінусы». Да прыкладу, такая насычанасць інфраструктурай — адна з прычын змяншэння колькасці свайскай жывёлы на падворках вясцоўцаў. Людзі не жадаюць быць «прывязанымі» да прысядзібнага ўчастка, паколькі ўсе прадукты без праблем можна набыць у краме. Аднак хапае і такіх, хто лічыць інакш. Нездарма ж Хажоўскі сельсавет сярод лідараў па закупцы малака ў насельніцтва. Летась у разліку на адну карову дзяржаве было рэалізавана больш чым 1,8 тысячы літраў. Трымаюць людзі і свінняў, вырошчваюць парасят на продаж. Безумоўна, даводзіцца працаваць, затое можна атрымаць даволі важкі «дадатковы заробак».

Дарэчы, знайсці надрэзныя працоўнае месца тут не праблема. Па-першае, «традыцыйна» можна ўладкавацца ў мясцовага гаспадарку (СВК «Хажова-агра»). Але не толькі — адметна, што гэтай прапановай выбар вясцоўцаў не абмежаваны. Работнікі патрабуюцца і на свінкакомплексе Маладзечанскага камбіната хлебапрадуктаў. Таксама непадалёку знаходзіцца племянны ўчастак рыбгаса, база «Беллесавія», фермерская гаспадарка. А сярод найбольш прывабных працоўных месцаў — невялікі мяскамбінат. Цікава, што такая вытворчасць у гэтых мясцінах з'явілася даволі даўно.

Напрыканцы 80-х гадоў даволі папулярнай была арчаныя галіны адносна невялікіх па магчымасці пунктаў перапрацоўкі. Прычым да справы актыўна падключаліся найбольш «прасунутыя» сельгаспрадпрыемствы, бо адчувалі тут вялікую перспектыву. Менавіта ў гэты час старшыня калгаса імя Дзяржынскага (цяпер гэта СВК «Хажова-агра»), вырашыў усур'ез заняцца перапрацоўкай. Паколькі і сцудоўна разумее, вытворчасць прадуктаў харчавання з-за традыцыйна вялікага попыту заўсёды будзе адным з самых запатрабаваных кірункаў дзейнасці.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ТЭМА ДНЯ

600 РУБЛЁЎ ПЛАЦІМ, 665 — У ГАЛАВЕ?

Ці вернуцца назад закупачныя цэны за літр малака, здадзенага насельніцтвам?

Як паведамлялася ўжо ў нашай газеце, 9 лютага выйшла пастанова Савета Міністраў, у адпаведнасці з якой закупачныя цэны на малака 1-га гатунку былі зніжаны да 600 (замест ранейшых 665) рублёў за літр. Але гэты дакумент датычыўся не прыватных падворкаў вясцоўцаў, а, у першую чаргу, сельгасгаспадарчых прадпрыемстваў, якія здаюць малочную прадукцыю на перапрацоўчыя заводы і камбінаты. Чаму? Таму што СВК, якія карыстаюцца сучаснымі тэхналогіямі, у адрозненне ад прыватніка, працэі кампенсавачы страты ад зніжэння закупачных цэнаў. У дачыненні ж да прыватных падворкаў вясцоўцаў было рэкамендавана пакінуць тыя закупачныя цэны на малочную прадукцыю, якія дзейнічалі да 9 лютага 2009 года, — у мэтах непадпушчэння зніжэння аб'ёмаў малака, якое рэалізуе насельніцтва.

Аднак лісты і званкі ў рэдакцыю сведчаць аб тым, што ў некаторых раёнах перапрацоўчыя прадпрыемствы ўспрынялі пастанову Саўміна як «кіраванне да дзеяння» не толькі ў дачыненні да малочнай прадукцыі СВК, але і ў адносінах да лішкаў, здадзеных прыватнымі падворкамі, — за люты людзям зрабілі пераразлік у бок зніжэння

Фота Анастасіі КІСІЦЫЧУК.

цэны за літр малака. Каб высветліць сітуацыю, мы звязаліся па тэлефоне з некалькімі сельскімі Саветамі (дарэчы, многія сельвыканкамы самі займаюцца зборам малака ў насельніцтва). І вось што пачулі.

Старшыня Юшавіцкага сельсавета Савета дэпутатаў Нявіжскага раёна Анатоль ХАЛОПЦА расказаў, што пасля 10 лютага закупачныя цэны на малака ад насельніцтва сапраўды былі зніжаны да 600 рублёў за літр. — Але на пачатку сакавіка мы вярнуліся да ранейшых 665 рублёў. Маля таго, зрабілі пераразлік і выпалілі людзям розніцу за дзве апошнія декады лютага — вярнулі грошы, якія яны не даатрымалі (па 65 рублёў за кожны літр), усюго каля 1 мільёна 700 тысяч рублёў... Не думаю, што ідэя вяртання грошай належала Клецкаму масларызаводу, куды мы здаём малака. Хутчэй за ўсё, на прадпрыемства «націснулі» зверху.

Пра іншыя раёны гаварыць не буду, а вось у Нявіжскім раёне сёння зноў п'яць тысяч рублёў за літр здадзенага дзяржаве малака. Трэба сказаць, што і гэты лічба невялікая, асабліва ў параўна-

лаказдатчыкаў на падуладнай яму тэрыторыі, і ніякага зніжэння цэнаў на здадзенае насельніцтвам малака не было.

— У мінулым годзе колькасць кароў у насельніцтва зменшылася, але ўжо сёлета пачалося яе павелічэнне. І ўсё — дзякуючы закупачнай цэне за літр малака.

Сёння жыхары нашага сельсавета, якія трымаюць кароў і здаюць дзяржаве малака, атрымліваюць да 1 тысячы рублёў за кожны здадзены літр. Ды яшчэ дзяржаўную датацыю, якая выплачваецца асобна, у залежнасці ад аб'ёмаў здадзенага кожным прыватным падворкам малака (гэта прыблізна яшчэ 300 тысяч рублёў у год на адну карову).

Інакш кажучы, калі сёння вы здаеце мне 10 літраў малака (3,4 % тлустасці), я плачу вам 10 тысяч рублёў. Калі меншая тлустасць, то меншая і цэна. Калі большая — атрымаеце за тыя ж 10 літраў больш грошай.

Так што ў нас трымаць кароў і здаваць малака выгадна. У тым ліку гэта выгадна і сельвыканкама, які цалкам узяў на сябе арганізацыю збору малака. Калі б яшчэ была належная дапамога гаспадаркі ў нарыхтоўцы корму... З саломай праблема няма, а вось з тым жа сенам летась адчувалася напружанне. Гэтыя акалічнасці трэба ўлічваць, калі мы хочам, каб насельніцтва не збывала кароў.

У нашым сельсавете той, хто іх трымае, зарабляе (дадаткова да асноўнай зарплаты) па 5,5—7 мільёнаў рублёў у год. У раёне ёсць людзі, якія трымаюць па некалькі кароў і зарабляюць дзякуючы здадзенаму малаку да 15 мільёнаў у год. Ім трэба ствараць адпаведныя ўмовы: маю на ўвазе прыстойную закупачную цэну, даступнасць кармоў і дапамогу ў апрацоўцы прысядзібных участкаў.

Старшыня Лабжанскага сельсавета Савета дэпутатаў Клімавіцкага раёна Мікалай ПУЦЬЦЯК настроены не так аптымістычна. Сутачная закупка малака ў насельніцтва, якое пражывае на тэрыторыі сельсавета, пачала зніжацца.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Старшыня Юшавіцкага сельсавета Савета дэпутатаў Нявіжскага раёна Анатоль ХАЛОПЦА расказаў, што пасля 10 лютага закупачныя цэны на малака ад насельніцтва сапраўды былі зніжаны да 600 рублёў за літр.

— Але на пачатку сакавіка мы вярнуліся да ранейшых 665 рублёў. Маля таго, зрабілі пераразлік і выпалілі людзям розніцу за дзве апошнія декады лютага — вярнулі грошы, якія яны не даатрымалі (па 65 рублёў за кожны літр), усюго каля 1 мільёна 700 тысяч рублёў... Не думаю, што ідэя вяртання грошай належала Клецкаму масларызаводу, куды мы здаём малака. Хутчэй за ўсё, на прадпрыемства «націснулі» зверху.

Пра іншыя раёны гаварыць не буду, а вось у Нявіжскім раёне сёння зноў п'яць тысяч рублёў за літр здадзенага дзяржаве малака. Трэба сказаць, што і гэты лічба невялікая, асабліва ў параўна-

лаказдатчыкаў на падуладнай яму тэрыторыі, і ніякага зніжэння цэнаў на здадзенае насельніцтвам малака не было.

— У мінулым годзе колькасць кароў у насельніцтва зменшылася, але ўжо сёлета пачалося яе павелічэнне. І ўсё — дзякуючы закупачнай цэне за літр малака.

Сёння жыхары нашага сельсавета, якія трымаюць кароў і здаюць дзяржаве малака, атрымліваюць да 1 тысячы рублёў за кожны здадзены літр. Ды яшчэ дзяржаўную датацыю, якая выплачваецца асобна, у залежнасці ад аб'ёмаў здадзенага кожным прыватным падворкам малака (гэта прыблізна яшчэ 300 тысяч рублёў у год на адну карову).

Інакш кажучы, калі сёння вы здаеце мне 10 літраў малака (3,4 % тлустасці), я плачу вам 10 тысяч рублёў. Калі меншая тлустасць, то меншая і цэна. Калі большая — атрымаеце за тыя ж 10 літраў больш грошай.

Так што ў нас трымаць кароў і здаваць малака выгадна. У тым ліку гэта выгадна і сельвыканкама, які цалкам узяў на сябе арганізацыю збору малака. Калі б яшчэ была належная дапамога гаспадаркі ў нарыхтоўцы корму... З саломай праблема няма, а вось з тым жа сенам летась адчувалася напружанне. Гэтыя акалічнасці трэба ўлічваць, калі мы хочам, каб насельніцтва не збывала кароў.

У нашым сельсавете той, хто іх трымае, зарабляе (дадаткова да асноўнай зарплаты) па 5,5—7 мільёнаў рублёў у год. У раёне ёсць людзі, якія трымаюць па некалькі кароў і зарабляюць дзякуючы здадзенаму малаку да 15 мільёнаў у год. Ім трэба ствараць адпаведныя ўмовы: маю на ўвазе прыстойную закупачную цэну, даступнасць кармоў і дапамогу ў апрацоўцы прысядзібных участкаў.

Старшыня Лабжанскага сельсавета Савета дэпутатаў Клімавіцкага раёна Мікалай ПУЦЬЦЯК настроены не так аптымістычна. Сутачная закупка малака ў насельніцтва, якое пражывае на тэрыторыі сельсавета, пачала зніжацца.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Старшыня Юшавіцкага сельсавета Савета дэпутатаў Нявіжскага раёна Анатоль ХАЛОПЦА расказаў, што пасля 10 лютага закупачныя цэны на малака ад насельніцтва сапраўды былі зніжаны да 600 рублёў за літр.

— Але на пачатку сакавіка мы вярнуліся да ранейшых 665 рублёў. Маля таго, зрабілі пераразлік і выпалілі людзям розніцу за дзве апошнія декады лютага — вярнулі грошы, якія яны не даатрымалі (па 65 рублёў за кожны літр), усюго каля 1 мільёна 700 тысяч рублёў... Не думаю, што ідэя вяртання грошай належала Клецкаму масларызаводу, куды мы здаём малака. Хутчэй за ўсё, на прадпрыемства «націснулі» зверху.

Пра іншыя раёны гаварыць не буду, а вось у Нявіжскім раёне сёння зноў п'яць тысяч рублёў за літр здадзенага дзяржаве малака. Трэба сказаць, што і гэты лічба невялікая, асабліва ў параўна-

лаказдатчыкаў на падуладнай яму тэрыторыі, і ніякага зніжэння цэнаў на здадзенае насельніцтвам малака не было.

— У мінулым годзе колькасць кароў у насельніцтва зменшылася, але ўжо сёлета пачалося яе павелічэнне. І ўсё — дзякуючы закупачнай цэне за літр малака.

Рэгіянальны сход дэпутатаў мясцовых Саветаў, які прайшоў днём у Сеціцы Мінскага раёна, які быў праведзены ва ўсіх рэгіёнах Міншчыны ў першым квартале гэтага года.

— З выбраннем дэпутатаў 25 склікання мы перагледзелі форму і метады работы з Саветамі, — расказала карэспандэнт «МС» старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Святлана ГЕРАСІМОВІЧ. — Узнікла ідэя праводзіць рэгіянальныя сходы дэпутатаў усіх узроўняў — сельскага, раённага, абласнога — з запрашэннем членаў Савета Рэспублікі і дэпутатаў парламента (у кожным рэгіёне Мінскай вобласці сходы праходзяць не радзей за адзін раз у квартал). Галоўная мэта: аб'яднаць дэпутатаў, у першую чаргу дэпутатаў сельскіх Саветаў, даць ім магчымасць сустрэцца на Узроўні раёна, напраму пагутарыць з дэпутатамі раённага і абласнога Саветаў, з членамі Савета Рэспублікі.

Калі мы толькі пачыналі рэалізоўваць гэтую ідэю (у 2007 годзе), збіралі занадта шмат адрозненняў на некалькіх раёнаў. Аднак практыка паказала, што больш карысна і прадуктыўна ладзіць сход для дэпутатаў аднаго раёна (нягледзячы на тое, што мэты і задачы ва ўсіх агульня, кожнаму рэгіёну ўласціва свае спецыфіка, свае праблемы, якія неабходна абмеркаваць і вырашыць). Больш за ўсё пытанні, як правіла, узнікаюць па лініі ЖКГ, і далёка не заўсёды яны хутка вырашаюцца. Аднак агучваюцца і такія праблемы, якія можна вырашыць аператыўна (напрыклад, дзесьці калонка не працуе, помпа «перагарзла» і г.д.). На такім раённым сходзе дэпутат мае магчымасць напраму ўзняць праблему перад выканаўчай уладай. Але ж і старшыні выканкамаў, і іх намеснікі могуць пацкавацца вынікамі працы дэпутатаў і старшын сельскіх Саветаў.

— Я наведвала большасць рэгіянальных сходаў Міншчыны і пераканалася, што карысць ад іх ёсць, — адзначыла Святлана Герасімовіч на адкрыццё рэгіянальнага сходу ў Сеціцы. — Мы збіраемся не толькі для таго, каб яшчэ раз вызначыць задачы і падвесці вынікі. Хацелася, каб кожны дэпутат задумаўся, што ён зрабіў з часу свайго абрання, што ў яго атрымалася, што — не. Сёння роля дэпутата ў развіцці нашага грамадства павышаецца. Яны павінны больш працаваць з людзьмі, ведаць іх праблемы. А праблемы ёсць — у Мінскага раёна, як ні ў якім іншым, яны навідавоку. Вельмі многія тут залежыць ад працы кожнага з нас: важна не толькі паставіць задачу перад выканаўчай уладай, а яшчэ і падумаць, як гэтую праблему агульнямі намагаюцца вырашыць.

У Мінскім раёне сёння працуе 7,5 тысячы прыватных прадпрыемстваў, якія вырабляюць больш за 70 працэнтаў валавой прадукцыі. Пра гэта паведаміў старшыня Мінскага раёнага выканаўчага камітэта Пётр ЯРМАШ. Паводле яго слоў, за 2008 год у Мінскім раёне было сабрана падаткаў на суму 1 трлн 90 млрд рублёў. З іх 70 працэнтаў пайшло ў рэспубліканскі бюджэт, 14-15 працэнтаў — у абласны і яшчэ столькі ж засталася ў раёне. «Калі б нам дазволілі паставіць у асць 34 працэнтаў ад сабраных падаткаў (як гэта робіцца ў сталіцы), то мы б маглі зрабіць значна больш у сацыяльнай сферы», — адзначыў старшыня райвыканкама.

Пётр Ярмаш падкрэсліў, што для мясцовых уладаў аднолькава важным з'яўляецца і атрыманне прыросту аб'ёмаў сельгасгаспадарчай прадукцыі, якая вырабляецца ў раёне, і вырашэнне сацыяльных пытанняў. Паводле яго слоў, выдатна спрацавалі ў мінулым годзе мясцовыя СВК і прадпрыемствы перапрацоўкі. Дзякуючы сумеснай рабоце будаўнічых арганізацый і сельвыканкамаў, летась было адрамантавана 400 км дарог (пры тым, што ўсяго ў раёне іх 1600 км). У многім такія паказчыкі былі дасягнуты дзякуючы прыведзеным у прыстайны рэгіён аукцыёнам зямлі. За мінулы год на аукцыёнах было зароблена 36 млрд рублёў. Старшыня сельсаветаў загадаў зрабіць праектную дакументацыю на ремонт дарог, і ў 2008-м кожны сельсавет змог асвоіць ад 1 да 2,5 млрд рублёў (сродкі былі «ўкладзены» ў дарогі).

Ёсць у раёна і праблемы, звязаныя ў асноўным з сувеснымі фінансавымі крызісам. Летась прадукцыя, якую выраблялі прадпрыемствы Мінскага раёна, экспартвалася ў 128 краін свету. Сёлета з экспартам могуць узнікнуць складанасці, што адаб'ецца і на аб'ёмах вытворчасці, і на падатках.

Сярод іншых актуальных праблем раёна Пётр Ярмаш назваў пытанне паляпшэння жыллёвых умоў (у тым ліку і ад шматдзетных сем'яў). Шмат што ў гэтым кірунку ўжо зроблена, аднак цапкам пытанне пакуль зняць не атрымліваецца. Чатыры гады таму ў Мінскім раёне было ўведзена 100 тысяч квадратных метраў жылля. Чарга на паляпшэнне жыллёвых умоў тады складала 7 тысяч чалавек. За 2008-ы было здадзена 355 тысяч квадратных метраў, але чарга вырасла да 19 тысяч. Такая сітуацыя мае сваю прычыну. Пасля прыняцця рашэння, згодна з якім чалавек у сталіцы мае права стаць на чаргу на паляпшэнне жыллёвых умоў толькі праз 5 гадоў пражывання, пайшоў актыўны адток людзей з горада ў раён. Зараз 60 працэнтаў працаздольных жыхароў Мінскага раёна працуюць у Мінску, дзе пакаіваюць і свой падаходны падатак — звыш 100 млрд рублёў (а гэтыя грошы, мік іншым, маглі б пайсці на вырашэнне сацыяльных пытанняў раёна). Тым не менш усё магчымае для памяншэння «жыллёвай» чаргі ў райвыканкаме робіцца, запэўніў Пётр Ярмаш (выдзяляючы часткі ў часткі для будаўніцтва, фарміруюцца новыя ЖКБ).

Нягледзячы на заўважныя змены, у Мінскім раёне яшчэ захаваліся асобныя населеныя пункты, дзе няма ні дарог, ні аграджай. Ёсць над чым працаваць і сельскім Саветам, і кіраўнікам мясцовых гаспадарак. Менавіта сумесная праца абавязкова дасць станоўчыя вынікі, падкрэсліў у канцы свайго выступлення старшыня Мінскага райвыканкама.

Дэпутатаў усіх мясцовых Саветаў аб'ядноўвае агульняная задача: рашэнне пытанняў свайх выбаршчыкаў. Галоўнае — выніковасць працы кожнага дэпутата, падкрэсліла ў сваім выступленні старшыня Мінскага раёнага Савета дэпутатаў Алена МЕЛЯШКЕВІЧ.

Дзякуючы рэалізацыі шэрагу дзяржаўных праграм, выкананне якіх кантралююць дэпутаты, у Мінскім раёне ў многім пазітыўна змяніліся якасныя паказчыкі жыцця насельніцтва. Толькі за 2008 год абудавана 6 аграгарадкоў, уведзена ў строй 355 тыс метраў жылля, палепшылася якасць 400 км вясковых дарог, у шэрагу населеных пунктаў нармалізавана водазабеспячэнне, уведзены ў эксплуатацыю артсвідравіны ў Новым полі, Пятрышках, Міханавічах, Мачуліншчах, Сухаруках, забяспечаны лазневым абслугоўваннем жыхары Бараўлян, Калодзішчаў, Астрашчэўскага гарадка і г.д. Пракладзена больш за 100 км электрасетак, набытыя энергазберагальныя сваялічкі.

Аднак нявырашаных праблем усё яшчэ шмат. Адной з самых балючых кропак застаецца праблема якаснага водазабеспячэння. Нават выкананне ўсіх мерапрыемстваў, прадугледжаных праграмай «Чыстая вада», не дазволіць цалкам вырашыць гэтую праблему для Мінскага раёна. Не скарот, што інтэнсіўнае жыллёвае будаўніцтва, якое зараз вядзецца ў Мінскім раёне, значна апярэджае стан адпаведнай інжынернай і сацыяльнай інфраструктуры. Нельга не прымаць пад увагу высокі працэнт зносу збудаванай і сетака камунальнай гаспадаркі. Сёння з 509 км водарэводных сетак 433 км эксплуатацыя больш за 20 гадоў. Практычна выпрацавана свой рэсурс абсталяванне каналізацыйных сетак. Асобная тэма — якасць пітной вады. У 40 населеных пунктах, якія сёння актыўна развіваюцца, у разы перавышаны гранічныя дапушчальныя ўзровень утрымання жалеза. У Дубяўлянках і Бальшавічах перавышана норма па нітратнай групе. 21 населены пункт адчувае востры дэфіцыт пітной вады.

— Сродкі на ўсё гэта патрабуюць вялікія. Значыць, трэба імкнуцца да комплекснага вырашэння гэтай праблемы, магчыма, весці размову пра мэтавую праграму для Мінскага раёна. І тут як ніколі актуальным становіцца ўзаемадзеянне выканаўчай улады і дэпутатаў усіх узроўняў, бо здароўе людзей — гэта галоўны эканамічны складальнік дзяржавы.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПАМЕЖНАЯ ЗОНА

СТАЛА МЕНШАЙ,

але яе жыхары не страчваюць пільнасць

Памежная зона ў Пружанскім раёне — гэта ўжо амаль пушчанскія лясы. А ў пушчы асабліва атмасфера, тут нейкіх светаадчуванне іншае, як заўважыў старшыня Пружанскага раёнага Савета дэпутатаў Віктар Макарэвіч, у пушчы нават туман інакшы. Словам, у гэтых мясцінах так і прасяцаць быць створанымі аграсядзібы, каб прыцягнуць турыста, здзіўляць яго кветкамі, водарам і духам векавога лесу. Але сельскім турыстам тутэйшыя людзі не вельмі захапляліся, і адной з прычын таму, як лічыць спецыялісты, быў рэжым зоны. Не сказаць, што гэты рэжым зусім перашкаджаў стасункам 24 вёсак раёна з навакольным светам, але ж значна іх абцяжарваў.

як месца нараджэння тая самая памежная вёска? У такіх выпадках штрафвалі і пасажыра, і касіра, які выдаў білет. І хоць цяпер большасць дзіцей вясцоўцаў і іх гасцей дабіраецца да месца прызначэння сваім транспартам, але ж правілы для ўсіх заставаліся аднолькавымі. І ў сьвядомасці людзей памежная зона была нечым асаблівым. Некалькі гадоў таму ў Бельскім Ляску пайшлі чуткі, што ў памяшканні былой школы збіраюцца стварыць прытулак для лячэння наркаманаў. Яшчэ і праект той быў на ўзроўні абмеркавання, але мясцовае насельніцтва выступіла супраць, можна сказаць, адзіным фронтам. Думаю, што любая вёска ў іншым месцы не ўзрадавалася б такому суседству, але ў рэшце рэшт змірылася б, бо хворых людзей трэба лячыць. Ну а тут вясцоўцы вылучылі «жалежны» аргумент: у нас памежная зона. І той аргумент стаў вышэйшым.

А зараз, з 5 лютага, калі ўступіў у сілу адпаведны артыкул Закона Рэспублікі Беларусь «Аб Дзяржаўнай мяжы», 15 вёсак раёна страцілі свой ранейшы статус. У Шарашоўскім пасялковым Савеце, як расказаў яго старшыня Вадзім Малышэвіч, з ранейшага пераліку выключаны вёскі Крыніца, Мільнінск, Аколнік, а «памежнымі» засталіся Бельскі Лясак, Перадур'е, Віскілы. Вадзім Аляксандравіч спадзяецца, што насельніцтва лясных вёсак, асабліва тых, якія цяпер нічым не адрозніваюць

ад іншых, зацікавіцца развіццём турызму на ўласных падворках. А з жыхарамі тых населеных пунктаў, што сталіся ў ранейшым статусе, работнікі пасялковага Савета правялі ўжо растлумачальную гутарку наконт таго, якія цяпер правілы наведвання памежнай зоны. Зараз дазвол можна атрымаць на заяўляльным прычыне ў органах памежнай службы. Дазвол выдаецца на год, плата за даведку сімвалічная, яна складае крыху больш за 7 тысяч рублёў. Для тых хто наведвае вёскі Брэсцкай вобласці, пропускі выдаюць на ўпраўленні пагрангрупы ў Брэсце і ў памежнай камандатуры ў Маладзечане. У органах памежнай службы таксама можна атрымаць разавы дазвол, калі едзеш, скажам, на паляванне, рыбалку, экскурсію.

Парушалінікі «вучэбныя» і сапраўдныя

Пра новыя і старыя правілы знаходжання ў памежнай зоне, пра асаблівае яе і яе людзей можна шмат расказаць камандзір добраахвотнай народнай дружны Шарашоўскага пасялковага Савета Канстанцін Пліюцкі. Канстанцін Іванавіч часта бывае ў школах. Яго ведаюць усе мясцовыя вучні, у чым надарылася ўпэўненасць і аўтарытэт гэтага радоўкі. Школьнікі ахвотна расказвалі, як яны ўдзельнічалі ў спартыўным лагэры «Абаронца мяжы», без запінкі адказвалі на пытанне, што трэба рабіць, калі ў сваёй мясцовасці заўважыў незнаёмца, які ківаецца дарогама, дыскакацыяй застава, іншымі аб'ектамі. І хоць іх вёска Крыніца месца таму перастала быць населеным пунктам са статусам памежнай зоны, мысленне ў яе жыхароў па-ранейшаму за-

сталася «памежным», складальнікам якога з'яўляецца пільнасць. Вартаваць мяжы не раз унагоджвалі Канстанцін Пліюцкі грамадствам і каштоўным падручкім для добраахвотнай народнай дружны. І сёлета на каардынацыйнай нарадзе памежных органаў і Пружанскага райвыканкама адзначылі яго працу. Кіраўнік дружны тут, міжрэч, пачаў саказаць, прафесіянал памежнай пільнасці. Да выхадна на пенсію Канстанцін Іванавіч працаваў у ацэнавым інспектарам.

Нарадзі

«Будні аховы»

НА ВАРЦЕ
СПАКОЮ ГАМЯЛЬЧАН

Гомельскі чыгуначны вакзал разам з гасцінцай «Гомель» — далёка не самае спакойнае месца ў абласным цэнтры. Гэта ведоўчы і супрацоўнікі Цэнтральнага аддзела г. Гомеля дэпартамент аховы МУС РБ. Таму сённяшні дзяжурны нарад у складзе міліцыянера-вадзіцеля Дзмітрыя Саннікава, старшага групы затрыманых Дзмітрыя Квашніна, а таксама міліцыянера-кінолага Юрыя Гушчы ў пары з аўчаркай па мнушцы Нэш, які заўсёды, напатагове. Супрацоўнікі праваахоўных органаў, якія служаць пад знакам «са-вы», упэўненыя, што яны пры неабходнасці ў лічаныя хвіліны прыбудуць на аб'ект аховы для затрымання злачынцаў. Хоць жыццё паказвае, што для таго, каб зрабіць гэта, не абавязкова чакаць, калі спатрэбу «трыюжнага кнопка». Пацверджаннем служыць наядуці прыклад, калі міліцэйскі нарад познім вечарам каля аднаго з забавальных пунктаў прымеўці дзвюх падзороўных асобаў, якія трыбушчы барсетку. Інтуючы супрацоўніку дэпартаменту аховы не падвая: пры больш ценным «знаёмстве» з парачкай высветлілася, што мужчыны выкрапі ў наведальніка бильярднага клуба сумачку з дакументамі і грашыма. Яшчэ хвіліна — і зладеўскі след прастаў бы. Але ж гэтага не адбылося. Зрэшты, міліцыянеру здзіўлена, што пацярпелы за той час, пакуль раслабляўся, нават не выявіў прапачы. Якім жа было яго здзіўленне, калі група затрыманя перадала барсетку з каштоўнымі рэчамі ў рукі законнага гаспадары.

Фота Юрыя ПРЭБІЛАТА

Кар. «Звядзі».

Карэспандант «Звядзі» атрымаў даволі нечаканае заданне — зрабіць артыкул па сумнай тэме пахавання. Жыццё ёсць жыццё, усё мы там будзем — у іншым свеце. Толькі як мы (нас) праведзем у апошні шлях? — ініша справа. Ці дарага «пакінуць свет», ці проста наогул усё арганізаваць? На гэтыя пытанні я і паспрабаваў знайсці адказы. І адказаў, напэўна, не толькі асабіста для сябе шмат чаго дазнаўся. Як бы гэта «не па тэме» ні гучала.

Адрэзу прашу прабачэння ў тых, хто наядуна пахаваў каго-небудзь са сваякоў, сяброў, калегаў. Мо некаторыя словы, задыха пакажуцца ім не вельмі «правільнымі»?

Нябожчыкі-мільянеры

Калі чалавек памірае, дапамога на яго пахаванне налічваецца з улікам сярэдняга памеру заробатнай платы ў краіне за пазамінулы месяц адносна месяца смерці. Дык вось, калі чалавек памёр у лютым, адлаведна «кампенсацыя» ад дзяржавы на яго пахаванне вылічылася па зарплате за снежань мінулага года — а гэта больш за 1 мільён рублёў. Яшчэ могуць фінансава дапамагчы падпрямствы і арганізацыі, дзе нябожчык працаваў. Сума ў залежнасці ад фінансавых стаўняў падпрямства можа быць рознай. У любым выпадку вымяраецца ў некалькіх базавых велічынях. Плюс яшчэ захавалася ў правільны вельмі моцная традыцыя, калі суседзі збіраюць грошы на вянкі, а мо і на некалькі, на памінікі.

А колькі каштуюць паслугі? Самая дэўна, калі я патэлефануваў у адну дзяржаўную структуру, якая ў Віцебску займаецца пахаваннем, і прызнаўся, што збіраюся напісаць «на рытуальную тэму», на другім канцы прывода папрасілі... падрыхтаваць афіцыйны ліст ад імя рэдакцыі. Вось як! Маўляў, мы тады падрыхтавалі пісьмовы адказ з расцэнкамі. Ну, зразумела, журналістыкі вопыт дапамог выйсці з сітуацыі. І — о цуд! — мне нарэшце адкрылі «таямніцы». Напрыклад, колькі каштуе выкапаць магілу. У нас за агароджай капач будзеце ці не? — цікавіцца супрацоўніца. Высветлілася, што ўнутры ў — межах агароджы, дзе ўжо ёсць магілы вашых сваякоў — амаль што 57 тысяч рублёў, а за яе межамі — каля 40. Праблему спецыяльнага транспарту: ў межах горада — больш за 31 тысяч рублёў у гадзіну, за межамі — пад 33 тысячы.

Як усё запущана...

Ды да перавозкі яшчэ рана. Як прывесці нябожчыка ў парадок: паміць, пераправіць, пагаціць, калі трэба? Сваікі, суседзі здзіўляюцца? Тэлефану па тэлефоне «109», каб падказаці, куды наогул звяртацца, каб зрабіць усё неабходнае перад пахаваннем. Паралі ў краму спецыяльнага камбіната. Тэлефануваў такі. Расказалі, што самая танная труна каштуе больш за 110 тысяч

рублёў, ёсць за 126 тысяч (яны ж розныя ў залежнасці ад даўжыні бываюць), вянкі — 26 тысяч.

А колькі паміць нябожчыка? Чую параду — тэлефануваў у судмедэкспертызу. А тэлефон? Мы не ведаем — гаворыць прадавец.

Я зноў набіраю «109». Тлумачу праблему. «І каго вам даць?» — пытае аператар. — Патэлефануеце дзяжурнаму судмедэкспертызу». Тэлефаную. Жанчына, выслушаўшы, раіць патэлефанаваць у морт пры гэтай жа ўстанове. Мужчына пацкавіўся станам нябожчыка: ці няма пралежніў, які яго рост? Я пра нейкія віртуальнага мужчыну. У адказ — трэба будзе ўсё падлічыць. Калі толькі «забалзамаваць» — адна цана, а калі паміць, пераправіць і пакласці ў труну — іншая.

— Ну, а колькі ў сярэднім за ўсё — тысяч 100 хопіць? — цікаўлюся.

— Так прыкладна і будзе, — чую ў адказ. Калі чалавек памёр у бальніцы, там пры мору можна таксама заказаць адлаведнае паслугі. Спэцыялю, пра расцэнкі там раскажуць хутчэй.

Ужо прабачце, але высноў, якую я зрабіў для сябе пасля стаўняў па тэлефоне з супрацоўнікамі дзяржаўных кантор, — ужо і не ведаю, чаму ў іх так усё «запущана».

Ну, зрабіце часунаю дзяржаўную службу з адзіным тэлефонным нумарам. Каб грамадзянін проста патэлефанаваў адзін раз на нейкую «гарачую лінію», і яму ва ўсім першыя пачалі працаваць крыгласучатна. Фірма — самайні бізнэс. У свай час самі сутыкнуліся з праблемай — як годна пахаваць блізкага чалавека? І, відаць, Бог пажадаў, каб потым заняліся такой дзейнасцю. Бізнэс, зразумела, сам па сабе — нялёгі хлеб.

— Да нас спачатку ўважліва прыглядаліся. Даволі хутка ўсё зразумелі — здарова канкурэнцыя павінна быць абавязкова. Цяпер, бывае, супрацоўнічаем са спецкамбінатам. Здрадэцка, труна не па памеры ці што іншае, заўсёды дапамагам дзяржаўным канкурэнтам, — расказвае дырэктар.

Медалі за што і дзе ўручылі? На міжнародных выставах па рытуальным фітадыяіне ў Маскве, Пецярбургу. Прадукцыю адна экс-

перт нават назвала «шэдэўрамі з Віцебска».

— Эксперты наогул адзначалі, што мы — стваральнікі новага кірунку ў рытуальнай фларыстыцы. І сюэт пра нас паказвалі па радыёіскімі тэлебачанні. І ў спецыялізаваным часопісе пра нас ёсць інфармацыя, — працягвае дырэктар. — Заказваюць тая ж вянк ад нашай фірмы і ў Маскве, Мінску, нават у краінах Заходняй Еўропы.

Вянкі ў шэдэўры насамрэч. Вянкі ў фірме розныя па цане, а якасць — на ўзровень вышэйшага, чым ад дзяржаўнага камбіната.

Дарчы, тут, паводле слоў кіраўніка, заказвалі вянок для Васіля Быкава, іншых вядомых людзей — акцёраў, ваенных. А каб ушанаваць паміць вянкю фашызму, якія загінулі ў канцлагеры, спецыяльна стварылі адлаведна вянок з элементамі дроту, стылізаванай рабы. А вось вянок з... гадзіннікам, а гэты — з яравел, а тут скрыпчыні ключ...

А наступнае, бадай, ужо сенсацыя. Акаваецца, фірмовую прадукцыю падрабляюць! Па словах дырэктара, уся фірмовая прадукцыя мае дзяржаўныя патэнты. Значыць, каб паўтарыць стыль і спосаб вырабу, патрэбны дазвол. Не ўсё, на жаль, гэта разумеюць. У судзе будучы разглядаць канфліктную сітуацыю па тэме падробкі. Як адзначае дырэктар, некалькі былых супрацоўнікаў спрабуюць зараз самастойна працаваць: іх тут усюму навацілі, грошы плацілі. І з імі, відаць, таксама дзевяццаці ў судзе высвятляць — чаму без дазволу капіруюць вырабы.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

Што мяне здзіўля — труны сама танныя каштуюць у фірмовай краме прыкладна столькі ж, колькі і ў дзяржаўнай канторы. Самая дарагая, дубовая, як мне казалі, — 1,6 мільёна рублёў. Але могуць вырабці і больш прастэжныя — за некалькі тысяч долараў.

— Ды што вы! — адзначае кіраўнік. — Нам наогул выгада, каб жылі такія заказчыкі як мага даўжэй. Мы ж іх грошы пускаям у абарот. А ў выпадку смерці зробім усё як трэба. І, калі хоць матэрыялы, паслуг павысца, нават больш патрацімся — мы кліенту, які заключыў такіх дамоваў, вельмі цікава. І сваяком падахмаж — дзе танней можна паміць арганізаваць. У нас ёсць некалькі партнёраў — кавярыняў, ставалых, дзе па мінімуму трэба аплачваць за абслугованне. Ды мы ў любым выпадку пастараемся, каб усё было цывілізавана.

Фірма робіць і цынкавыя труны. Нябожчыкаў у іх ужо адраўлялі ў далёкую Нігерыю, Германію, іншыя краіны. Цяпер яшчэ і аптывымі паэтаўкі матэрыялу, вянку падпрямства займаецца.

Ці патрэбны рытуальны агент?

Кіраўнікі фірмы ў ліку іншага падзіліліся «сакратамі». У прыватнасці, спрабавалі прапаноўваць паслугі так званая рытуальнага агента, зразумела, за плату. Гэты спецыяліст мог бы па выкліку прыехаць дамоў да заказчыка. Агент сам вылічыў «жугу», а калі смерць магла быць галотунай — і міліцыю, а потым усё самастойна заказаў для нябожчыка, зноў жа і ў арганізацыі памінак дапамажа. Быццам, усё гэта зручна сваякам. Ды, як кажучы, не пайшоў. На Захадзе такія спецыялісты дзейнічаюць ужо дзясяткі гадоў.

У фірмовай краме я толькі не ўбачыў абытку для нябожчыка (а, напрыклад, касцюм мужчынскі айчынай вытворчасці каштуе ад 80 да 95 тысяч рублёў) і труны для дзяцей. Абытак часова сама фірма не вырабляе. А дзіцячыя труны... Вопытныя спецыялісты вераць у прыкмету — калі зрабіць труну, абавязкова будзе менавіта для яе нябожчыка. А дзяцей шкада. Таму і робяць маленькія труны толькі на заказ.

Пры фірме дзейнічае яшчэ адна — тут займаюцца вырабам асэсуараў, афармленнем інтэр'еру — зусім іншы кірунак дзейнасці. Усяго на падпрямстве працуе больш за 50 чалавек. Пры мне некалькі чалавек прыходзілі, каб уладкавацца на працу.

Крызіс, як адзначалі ў фірме, ніяк не паўплываў на дзейнасць падпрямства: добрыя людзі на пахаванні сваіх блізкіх не пачалі эканоміць. Расцэнкі падняліся, але нязначна.

Чаму ў Віцебску няма крэматорыя?

І хто такі разумны яшчэ ў савецкія часы вырашаў, што крэматорыя

можа быць толькі ў гарадах з населеныцтвам, большым за мільён чалавек? А чым горшыя, напрыклад, абласныя гарады? Дарчы, было — гутарыць з мясцовым начальнікам ад судовай медыцынскай экспертызы, дык ён з з'яўленне такоі спецыфічнай установы ў правільны. Везці чалавека на могілкі, напрыклад, у пасёлка Копці, што ад Віцебска па паўгадзіны язды на цягніку? А на могілках у межах горада свабодных месцаў штогод усё менш. На некаторых наогул забаронена пахаванне, калі няма месца побач з магіламі сваякоў. І, нагадаю, пісалі мы, што былі скандалы, калі работнікі могілак бралі хабар за права пахаваць чалавека там, дзе афіцыйна гэта не дазваляецца ўжо. Пракуратура разбіралася, вінаватых пакаралі. Адрэшыць для мяне, дарчы, стала наступнае: гадоў праз 25 можна труну пакласці на тую (сваяка), што ўжо пад зямлёй.

Крэматорыі недзе на ўсходзе горада мог бы быць вельмі запатрабаваны. Дарчы, памятаецца, адзін энтузіяст усё мне скардзіўся: маўляў, не ацанілі ягоную прапанову мясцовыя ўлады. А ён інвестараў ужо знайшоў.

Пры жаданні сваякоў нябожчыка і цяпер усё-такі можна усё арганізаваць — трэба праз камбінат, фірму дамовацца з уладальнікамі спецыяльнага транспарту, з дырэктарам мінскага гарэкторыя і вырашыць праблему для правільнага. Абыдзецца гэта ў сотні тысяч рублёў. Самае дарагое — аплата кіламетражу за перавозку цела.

Не хочаце жыць?

Асабістая добрая парада тым, у каго часта ўзнікаюць думкі пра самагубства. Калі зайсці ў спецыялізаваныя пункты і крамы, дзе аказваюць рытуальныя паслугі, і прывесці там хвіліну 40 мінімум, што я зрабіў перад падрыхтоўкай артыкула, то столькі добра адраду розных з'яўленняў. Напрыклад, наконт таго, што ўсе мы некуды спяшаемся, скардзімся на недахоп грошай, разумення, хаханья, а ўрэшце — паміюць нас, пакладуць у труну і...

Не веру, што сітуацыя можа быць такою ўжо крытычнай, што, акрамя таго, як накласці на сябе рупі, іншага выйсця няма. Ці не лепш навучыцца жыць у гармоніі з сабой і тымі, хто побач?

Не хочаце, курцыце? Зноў жа туды, зарыніце ў спецыялізаваныя крамы. Пераацэнка каштоўнасці гарантавання. Жыццё працягваецца, ясна на дварэ. Усім вам жыць да 100 гадоў мінімум!

Аляксандр ПУШКАСЬ.

Віцебск.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01.01.2009 г.

Организация: ОАО «ГПМК № 127»
Учетный номер патентщика: 100048018
Вид деятельности: операции с недвижимым имуществом
Организационно-правовая форма: частная
Орган управления: Совет
Единица измерения: млн. руб.
Адрес: 220075, г. Минск, ул. Инженерная, 22

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства			
первоначальная стоимость	101	1 628	1 620
амортизация	102	614	650
остаточная стоимость	110	1 014	970
ИТОГО по разделу I	190	1 014	970
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты			
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	271	1 485
Денежные средства	260	64	—
Финансовые вложения	270	5	130
ИТОГО по разделу II	290	749	2 026
БАЛАНС (190+290)	300	1 763	2 996

ПАССИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд			
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	411	4	95
Добавочный фонд	430	988	980
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	245	452
Доходы будущих периодов	470	270	375
ИТОГО по разделу III	490	1 604	1 902
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы			
Кредиторская задолженность	610	136	—
ИТОГО по разделу V	620	23	1 094
БАЛАНС (490+620+690)	700	1 763	2 996

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 1 января 2008 г. по 31 декабря 2008 г.

Наименование показателей	Код строки	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
1	2	3	4
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг			
Налоги и сборы, включаемые в выру			

ДЛЯ СТАНЬКАВА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Росквіт гэтага мястэчка многія звязваюць з асобай Эмерыка Чапскага, які нарадзіўся ў Станькаве ў 1828 годзе. Граф зрабіў бліскучую палітычную кар’еру: узначальваў інспекцыю паўднёвых берагоў Крыма, быў губернатарам Вялікага Ноўгарада і віцэ-губернатарам Санкт-Пецярбурга. У 1872-м узначаліў дзяржамент лясной гаспадаркі, а праз сем гадоў падаў у адстаўку, паколькі паспрачаўся з імператарам. Канфлікт з каранаванай асобай унік з-за таго, што Эмерык Чапскі выступіў супраць бяздумнага знішчэння лясоў. Зразумела, гэта быў буіны бізнэс, які прыносіў вялікія даходы, таму граф і страціў сваю высокую пасаду. Чапскі вярнуўся на радзіму — у Станькава. Тут ён заняўся сапраўднай справай для душы: класіфікаваў сваю калекцыю, карпатліва займаўся гаспадаркай, разгарнуў вялікае будаўніцтва, вывучаў мінулыя гэтага краю. Дарэчы, у Станькаве былі праведзены археалагічныя раскопкі, падчас якіх выявіліся, што ўжо ў 800—900 гг. тут існавала паселішча. Знайшліся тагачасныя ганчарныя, кавальскія вырабы, а таксама некалькі сапраўды ўнікальных артафактаў. Сярод іх — дзірхем хана Ісмаіла ібн Ахмата. Як сцвярджае Алег Масліеў, гэтая старажытная манета з’яўлялася рырытам суверэнага ўзроўню, паколькі была адзінай у сваім родзе.

У пошукх «бурштынавага пакоя»

Пра паходжанне назвы мястэчка Станькава дасюль няма адзінай версіі. Хто кажа, што назвалі так па прозвішчы аднаго з былых гаспадароў, іншыя заўважаюць: калісьці тут была станіца, а магчыма, нават станіца кавалёў (па-польску «станькува»). Адно можна сцвярджаць дакладна: падчас гаспадарання Чапскіх тут усё змянілася. Магнаты зрабілі Станькава цэнтрам даволі вялікай адміністрацыйнай тэрыторыі — у так званую «Станькаўскую крывіцу», якая цягнулася ад

Алег МАСЛІЕЎ спадзяецца, што ўдасца аднавіць і велічную Мінскую браму.

АГРАГАРАДКІ: АКЦЭНТ — НА СТВАРЭННІ ВЫТВОРЧАЙ БАЗЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ён лічыць, што часам на адзкіх пасады прызначаюцца людзі, не здольныя вырашаць пастаўленыя пытанні. Таму Мінеськасарчам былі падрыхтаваныя прапановы па ўнясенні змяненняў у заканадаўства ў частцы аб’явавога ўзгаднення кандыдатур на пасаду кіраўнікоў з міністэрствам. Аднак, праінфармаваў Самён Шапіра, гэтыя прапановы не былі падтрыманымі шэрагам аб’явавікамкам.

Спалучаючы на праблемных момантах развіцця сацыяльнай сферы ў вёсцы, Самён Шапіра паведаваў аб выніках сёлётай праверкі ўведзеных летась аграгарадкоў. «Выяўлена, што ў 144 аграгарадках — 53 працэнты ад уведзеных — ёсць 317 аб’ектаў сацыяльнай сферы, па якіх не выкананы ўзвес аб’ём работ, прадугледжаных праектамі», — падкрэсліў ён. Як высветлілася, яны пераведзеныя ў катэгорыю пераходных з завяршэннем будаўніцтва ў гэтым і наступных гадах. Дарэчы, частка аб’ектаў ужо ўведзена ў эксплуатацыю сёлета, аднак 173 аб’екты — не. «Насамрэч атрымаваецца», — заявіў міністр, — што выключалі з пашпарту населеных пунктаў незавяршаныя аб’екты, перавярнуў іх адпаведнымі рашэннямі ў катэгорыю даўгабуду, аб’явавікамкам адпрапартавалі аб выкананні і перавыкананні заданніў па ўводзе аб’ектаў, далі статус аграгарадкоў гэтым пасяленням, аднак праблемныя пытанні на месцах засталіся». А ў некаторых населеных пунктах, дадаў ён, большасць аб’ектаў сацыяльнай сферы наогул засталіся ў такім жа незадавальняльным стане, як і да прысваення ім статусу аграгарадкаў. У якасці прыкладу міністр прывёў адзін з населеных пунктаў Брагінскага раёна, дзе будаўнічыя работы не завяршаны на 11 аб’ектах — дзіцячым садку, школе, Доме быт, лазні, Доме культуры і г.д.

Кіраўнік Урада падтрымаў міністра, зазначыўшы, што аграгарадкі павінны быць забудаванымі комплексамі. Разам з тым ён падкрэсліў, што ў аграгарадках, акрамя развіцця сацыяльнай сферы, акцэнт неабходна рабіць на стварэнні вытворчай базы. «Неабходна ствараць вытворчасць і перапрацоўку, татды будзе вынік», — лічыць Сяргей Сідорскі. — Гэта павінны быць самадзятальныя гаспадарчыя комплекс, які забяспечыць занятасць, працаздольнасць, узнаўленне».

Паводле звестак Апарата Саўміна, у 2005-2008 гадах 937 сельскіх населеных пунктаў былі пераўтвараны ў аграгарадкі. За чатыры гады палепшаныя жыллёвыя ўмовы сельскага насельніцтва за кошт будаўніцтва 33 490 жылля дамоў (кватэр) агульнай плошчай 2,599 мільёна квадратных метраў. У створаных аграгарадках уведзена ў эксплуатацыю амаль 6 тысяч жылых дамоў і кватэр.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

ЗРАЗУМЕЦЬ МЕСЦА БЕЛАРУСАЎ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Якая мэта стварэння такога грандыёзнага нацыянальнага фаліянга?

— Галоўная мэта — даць шырокаму колу грамадскасці поўнае, нагляднае, навукова выверанае ўяўленне аб гісторыі Беларусі ад старажытнасці да нашых дзён. Гісторыя нашай Айчыны падаецца ў шырокім кантэксце, які дазволіў бы зразумець месца беларусаў у супольнасці еўрапейскіх народаў.

— Што ўявіла сабой першы том атласа?

— У аснову перыядызацыі тамоў атласа пакладзены выразальныя моманты этнагенезу беларусаў, іх доўгая шляху да стварэння ўласнай дзяржавы. Першы том асвятляе найбольш раннія перыяды — ад каменнага веку да часу Вялікага Княства Літоўскага. Храналагічна ён абмежаваны канкрэтай датай — 1569 годам, калі ў выніку Люблінскай уніі беларускія землі ўвайшлі ў склад Рэчы Паспалітай. Том змяшчае 67 гістарычных карт, схем і планаў, распрацаваных сучаснымі даследчыкамі, а таксама рэпрадукцыі 22 старажытных друкаў. Упершыню надрукавана генеральная карта «Беларускія землі ў XVI стагоддзі» на 51 аркушы, на якой пазначаны ўсе тагачасныя населеныя пункты, якія падляжоўца паліцазцы, а таксама межы паветваў, валасцей і мястэчак. У першым томе атласа змешчаны таксама 7 тупамаляўных нарысваў, храналагічны гістарычных падзей ад старажытнасці да 1569 года і гісторыка-геаграфічны паказальнік, у якім прыводзіцца звесткі пра час першай згадкі пра паселішчы, і гістарычныя і сучасныя назвы, прыналежнасць на 1567 год.

Другі том будзе ахопліваць больш за два стагоддзі існавання Вялікага Княства ў складзе Рэчы Паспалітай і часоў, калі беларускія землі былі ўключаныя ў Расійскую імперыю. Верхняе храналагічнае мяжа тома вызначае момант, калі фарміраванне беларускай нацыі набывае яскравую выразнасць. Гэтая мяжа ўмоўна аддзяляе дашэрформы 1861—1864 гадоў, якія адкрываюць шлях да развіцця капіталістычнага адносінаў. Другі том атласа павінен выйсці з друку ўжо ў 2010 годзе.

Трэці том прысвечаны часу ад зараджэння беларускага нацыянальнага руху да нашых дзён. Храналагічна гэты час прападае на апошнія дзесяцігоддзі Расійскай імперыі, савецкі перыяд і гісторыю суверэнай Рэспублікі Беларусь. Стваральнікі атласа плануецца завяршыць яго выданне не пазней як у 2012 годзе.

— Дзе можна набыць атлас і па якім кошыце?

— У свабодным продажы сталіцы першы том Вялікага гістарычнага атласа Беларусі выстаўлены на кошыце каля 195 тысяч рублёў. У спецыяльнай кнігарні Белкартарту ў Мінску першы том атласа можна набыць за 183 тысячы 730 рублёў, арганізацыі ж могуць заказваць па безаняўным разліку за 152 тысячы рублёў.

Для вывучэння попыту ўзору тома накіраваны ў суседнія краіны. Напрыклад, у Польшчы ўжо прададзена 6 першых тамоў Вялікага гістарычнага атласа Беларусі.

Сяргей КУРКАЧ.

ла вельмі багата аформленая. Узгадваюцца «белы», «зялёны» і «фарфоравы» салоны. Тут жа была адна з лепшых прыватных бібліятэк Еўропы — больш за 20 тысяч тамоў. Сярод якіх найкаштоўнейшыя рукапісныя кнігі, выданыя Скарыны, Буднага, Пятра Магілы, перапіска будзкіх імператараў. У бібліятэчнай зале выстаўлялася вялікая калекцыя партрэтаў, гравюр.

Вялікая частка кніг размяшчалася ў спецыяльна абсталяванай скарбніцы. Гэта невялікі двухпавярховы будынак з чатырма вулгавымі вежамі знешнім выглядан нагадвае мяніцюрны замек у гэтым самым стылі. Скарбніца ўведзена на мяжы XVII—XVIII стагоддзяў, але пасля ў канструкцыю ўнеслі пэўныя змяненні. Да прыкладу, пры Эмерыку Чапскім быў зроблены арыгінальны ўнутраны інтэр’ер. Скарбніца злучалася з палацам падземным ходам, каб можна было, не выходзячы на вуліцу, вадыць гасцей на экскурсію. Дарэчы, такія падземныя збудаванні ў Станькаўскім сядзібным комплексе прымяняліся неаднойчы. Ход таксама злучаў палац з кунонным флігелем (ён захавваўся дасюль).

тэчку былі нават уласныя аанасарні — станькаўскія ананасы цаніліся далёка за межамі Мінскай губерні. Тут вельмі сур’ёзна займаліся селекцыяй буінай рагатай жылвы. За каровамі даглядалі гэтай звычайнай работнікі, якія гэдэньным займаліся, жылкі побач — на другім паверсе кароўніка. Узміку, каб рагуляваць было цяплей, на сцене нават вешалі дываны. Жывёла са Станькава неаднаразова адначалася на аўтарытэтных міжнародных выставках. Статус, зразумела, прыносіў дадатковы даход — усё гэта Чапскія цудоўна разумелі.

— У мястэчку таксама былі буйная цагельня, бровар, вінакурня, тры млыны, — кажа Алег Масліеў. — Уся вялікая гаспадарка працавала, і дазваляла бязбедна жыць. Да прыкладу, у свой час Караль Чапскі (старэйшы сын Эмерыка), калі быў мэрман Мінска, не толькі адмовіўся ад гарадскога жалавання (між іншым, яго складала каля 30 тысяч рублёў срэбрам у год), а і правоздзіў значныя работы па мадэрнізацыі сталіцы за ўласныя срэды.

Пра «багародзічны» дуб і ананасарні

Станькаўскі сядзібна-паркавы комплекс размяшчаўся на значнай плошчы — 25 гектараў. Побач з палацам і скарбніцай быў узведзены двухпавярховы дом для прыслугі. Да слова, работнікі Чапскіх мелі даволі прасторныя пакоі — у некалькі разоў большыя, чым цяперашнія трохпакатэвая кватэра. Будыны вочна вывадзілі ў парк, які займаў вялікую частку ўсяго комплексу. Тут была сабраная ўнікальная калекцыя раслін — больш за 500 відаў, усяго каля 8 тысяч дрэў і кустоў. Цяпер ад гэтага захавалася хіба толькі восьмая частка, але ўсё адно парк выглядае велічна.

Сіджынка выведзе да дуба, якому не менш за 450 гадоў. Здалёку здаецца, што на каржакаватым дрэве — сапраўднае выява Божай Маці (прынамсі, вельмі падобна на абраз). Недадра месціны паміж сабой дуб называюць «багародзічным». Прычына ў тым, што ў пачатку мінулага стагоддзя ў дрэва ударыла маланка і выпаліла дупло. З таго часу застаўся незвычайны «малюнак». У 1930-х гадах у Станькаўскім парку здымалі кінафільм «Дуброўскі» (тады яшчэ чорна-белы) — у прыватнасці, менавіта ў дупле Маша і Дуброўскі пакадзілі адно для аднаго запіскі.

Аднаўляць заўдзякі цяжэй

Палацава-паркавы комплекс у Станькаве захоўваўся ў адносна непарушаным стане даволі доўга — да 1961 года. Зразумела, пасля рэвалюцыі і грамадзянскай вайны ад унікальнай прыватнай калекцыі Чапскіх нічога не засталася. Эмерык Чапскі падзяліў землі паміж сынамі, а таксама вывез палову сваёй калекцыі ў Кракаў (дзе яна дасюль захоўваецца). Для гэтага спатрабілася шэсць чыгуначных вагонаў! Такая ж частка заставалася ў Станькаве...

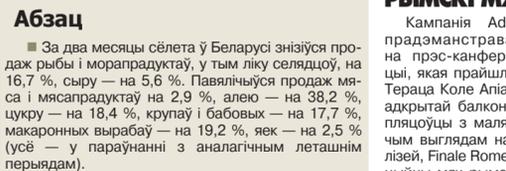
У 1961 годзе Станькаўскі палац спалачку спалілі, а пасля разабралі на цэгля. Разбурылі і частку мураванага плота, які акружаў усю тэрыторыю сядзібы, а таксама часткова брамы (іх было чатыры — Слуцкая, Негарэльская, Койданаўская і Мінская, якія, дарэчы, яшчэ магчыма аднавіць). Непадарку прарвала старую драўляную гаць, і

вада заталіла вёску Каменку. Цяглу з палаца вырашылі выкарыстаць для рамонту гідратэхнічнага збудавання. Але ніхто не звярнуў увагі на тое, што будыныкі былі зроблены з сяргой цаглы. У выніку гаць размыла і праз некалькі тыдняў вёску зноў заталіла. Тады ўзяліся за тутэйшую Свята-Тадэяўскую царкву. Паўнасьцю зруйнаваць моцны будынак не ўдалося, але разбурылі былі вялікі. Аднаўляць царкву пачалі толькі тры гады таму. Зараз, нягледзячы на складаны момант, работы ідуць поўным ходам. Рэстаўрацыя адбываецца за срэды прыхаджан — храм адраджаецца ўсёй талалай. Як спадзяецца Алег Масліеў, да 2013 год да ўдасца завяршыць агульнабудунайчыя работы і асвяціць царкву.

Апошнім часам разгарнуліся і рэстаўрацыя скарбніцы. У савецкі час тут дзейнічаў музей, аднак з 1994 года будынак пуставаў і паступова разбураўся. Летась з абласнога бюджэту на яго рэстаўрацыю было выдаткавана 255 мільёнаў рублёў, а сёлета, як мяркуецца, адноўленым будынку плануецца стварыць музей імя Эмерыка Чапскага, дзе будзе адноўлены не толькі інтэр’ер, а і частка знакамітай калекцыі (хача б і ў выглядзе дублікатаў гістарычных рэчытываў). Сёлета плануецца аднавіць і старажытную альтачку.

Здаецца, справа скрунчалася з месца. Як лічыць Алег Масліеў, пасля правядзення неабходных даследаванняў і раскопак (калі ўдасца зрабіць неабходныя замеры) рэальна адбудоваць і палац. Паколькі захавалася шэраг гаспадарчых пабудоў, то сядзібны можа на максімальна аднавіць у былым выглядзе. Таксама які і шыкоўны Станькаўскі парк. Ужо ў найбліжэйшай перспектыве на тэрыторыі палацава-паркавага комплексу плануецца стварыць музей страчаных панскіх сядзіб. І гэта шанец на будучыню не толькі ўласна для старажытнага Станькава, а і для ўсёй найбліжэйшай акругі.

Мікалай ЛІТВИНАЎ,
Дзяржаўны раён.
Фота аўтара.

Старыя гаспадарчыя памяшканні дасюль выкарыстоўваюцца.

Абзац

■ За два месяцы сёлета ў Беларусі знізіўся продаж рыбы і морепрадуктаў, у тым ліку селядцоў, на 16,7%, сыру — на 5,6%. Павялічыўся продаж мяса і мясепрадуктаў на 2,9%, алею — на 38,2%, цукру — на 18,4%, крупаў і бабовых — на 17,7%, макаронных вырабаў — на 19,2%, яек — на 2,5% (усё — у параўнанні з аналагічным леташнім перыядам).

■ У Віцебску пры правядзенні земляных работ учора засыпала двух мантажнікаў. Надзвычайнае здарэнне адбылося ў новым мікрараёне абласнога цэнтру. У выніку абвалу грунту земляной траншэй былі засыпаныя мужчыны 1970 і 1946 г.н. Маладзешскага ўдалося выцягнуць сваімі сіламі, ён са шматлікімі траўмамі і пераламам дастаўлены ў бальніцу. Другога рабочага выратаваць не ўдалося. Следства праводзіць пракуратор Першамайскага раёна Віцебска, паведавае БелТА.

■ Жыхарка Магілёва купіла «віртуальную» машыну. Гісторыя пачалася з абвесткі ў інтэрнеце аб продажы аўтамабіля «Фольксваген-Гольф-4». Жанчына пачала перапіску з аўтарам абвесткі, перапіска працягвалася 2 тыдні. Затым удалаліся папрасіць пераслаць грошы — \$2390 — і аб’яваўся ў Беларусь. Жанчына пералічыла грошы на банкаўскіх рэкавізатах, што былі названыя прадацом. Праз месяц, аднак, не было ні грошай, ні аўтамабіля. Падманута жанчына звярнулася ў міліцыю. Правоздзіцца расследаванне.

Поўны абзац

■ У печат Марыупальскага металургічнага камбіната п’якуць хлеб, які павышае патэнцыю. Так на прадпрыемстве прыстаўваюцца да працы ва ўмовах крызісу. Выпуск гэтага прадукту асвоіў аграхц прадпрыемства «Львч-Агра-Данбас» — даччынае прадпрыемства меткампіната. Як тлумачыць тэхналягі, у склад вырабу ўваходзіць дабаўка «Брыс», якая ўявіла сабой набор разнастайных траў. Гэта і павышае працаздольнасць, а таксама і патэнцыю прадстаўніцой моцнага полу і наогул дабратворна ўплывае на арганізм. Фітадабаўкі ўваходзяць у рэцэптуру хлеба «Мальва», «Апетытны». А хутка металургі прапануюць спажывацям бунку «Жэмчук» для ўмацавання саставаў.

■ У Барселоне ўладальніцу паба за пастаяннае скаргі суседзям на шум прыгарывалі да пціў гадоў пазаўважнай волі. Суседзі сцвярджаюць, што ад гукаў дынамікаў трэсліся сцены, часта гэта адбывалася з 9 гадзін вечара да 3 ночы. Наведальнікі паба гучна спявалі і крычалі, што таксама не падабалася суседзям. Згодна з прысудам, гаспадыні паба давядзецца выплаціць кожнай з трох сем’яў у 17 тыс. еўра — кампенсацыя за бяссонніц і сапсаваныя нервы.

Рымскі мяч

Кампанія Adidas прадэманстравала на прэс-канферэнцыі, якая прайшла ў Тераца Коле Апіа на адкрытай балканскай пляцоўцы з малаўнічым выглядам на Калізей, Finale Rome — афіцыйны мяч рымскага фіналу Лігі чэмпіёнаў УЕФА сезона 2008-09, які адбудзецца 27 мая ў сталіцы Італіі на стадыёне «Алімпіка». У аснове афармлення Finale Rome ляжыць традыцыйны для Лігі чэмпіёнаў «зорны» дызайн і колеры, якія традыцыйна асацыююцца з Рымам, а менавіта бардовы і залаты. Мазанічыя фігуры ў кожнай з зорак уяўляюць ключавыя каштоўнасці спорту і Рыма, а менавіта хуткасць, узнемадзеянне, справядлівасць і сілу. Дзякуючы спецыяльнаму матэрыялу паверхня мяча нагадвае гусіную скуру. Як і ў выпадку з мячам Чэмпіянату Еўропы на футболе EUROPEAN, абласнае Фінале Rome складаецца з 14 фрагментаў, змацаваных па тэхналогіі тэрмальнага злучэння.

«Скурнаны» халадзільнік...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

...Зараз даволі распаўсюджанай стала практыка, калі нават у гарадзкой кватэры гаспадары замест ваннай ставяць душавую кабінку (сам некалі планавалі такое). Таму ўвагу не можа не прыцягнуць менавіта гэты прадукцыя, што, працягваю сабы з ранаішэга, па знешнім выглядзе часам нагадвае касмічны карабель. Кіраўнік кірунку кампаніі тлумачыць, што іх вырабы — кітайскія вытворчасці, адносяцца да сярэдняга цэнавага сегмента (каштуюць каля 1 тысячы долараў). Разглядаем адну з устаўленых мадэляў з гідрасажам. Тут ёсць душ-шарко, дадатковы масаж вадой пад ціскам ступняў ног, «трапічны» душ зверху, падсветка, радыё. Пры жаданні можна падключыць... тэлефон. Спецыяльныя вільгасцюстойлыя апараты ўжо ўбудаваны ў адну са сценак душавой кабінкі. Прынамсі водныя працэдуры, адначасова можна прымаць уваходныя тэлефонныя званкі, адказваць сурзамові. Шкада, сам з душа не пазноўш... Паколькі ўсталяваны душавой кабінкі патрабуе выканання пэўных работ па гідразаліцыі ў памяшканні, дзе яна будзе знаходзіцца, кампанія, паводле слоў яе прадстаўніц, можа дадаткова аказаць такія паслугі сваім пакупнікам.

Што можа быць агульнага паміж прамысловым алімпізмам і вышыннымі работамі? Рыштунку, прычым не аб’явавога спецыяльна. Колькі было выпадкаў, калі на будоўлях здаралася няшчасная выпадкі з-за адсутнасці іх невыкарыстання работнікамі хоць бы тых пасуюсь бяскеды? Ды пры прыватным будаўніцтве, калі часам праца ідзе на вышыні, такі рыштункі не зашкодзіць. Тым больш, што за адносна невялікія грошы — 120-170 тысяч рублёў — можна набыць сучасную страхуку ад розных вытворцаў.

Калі казаць пра інструменты, на выставе асабіста мяне зацікавіў стужкавы шрубавёрт.

Андрэй ХУДЫК, старшыня Лідскага райвыканкама: «НАЙВАЖНЕЙШЫ СКАРБ НАШАГА КРАЮ — ГЭТА ЛЮДЗІ»

— Андрэй Паўлавіч, не выклікае сумненняў, што пацярэджаннем добрага аўтарытэту кіраўніка раёна можна лічыць наведванне яго баскранііх прастораў Прэзідэнтанм краіны. Як вядома, Аляксандр ЛУКАШЭНКА нядаўна наведаў Лідскі рэгіён. Паўна, што ён застаўся задаволеным візітам?

— Спадзяюся, што гэта так. Зрэшты, мне не сорамна было кіраўніку дзяржавы паказаць раён, расказаць аб дасягненнях. Ведаецца, Лідчына — гэта ўнікальны раён Рэспублікі Беларусь. Прамысловы, будаўнічы і сельскагаспадарчы патэнцыял, выгаднае геаграфічнае становішча... Можна шмат пералічваць вартасціў нашага краю. Але ж найважэйшая з іх — гэта людзі. Сапраўдныя працаўнікі прамысловага сектара, сумленныя работнікі сельскай гаспадаркі, культуры, спорту, гандлю. Зрэшты, Аляксандр Лукашэнка акацэнт у сваёй нядаўняй паездцы зрабіў менавіта на ААТ «Лідсельмаш» — прадпрыемства, якое выработае сельскагаспадарчую тэхніку па многіх кірунках: зернеачышчальна-сушыльнаю, пасадачна-пасяўною, глебаапрацоўчую, уборачную, лесатэхнічную, камунальную. Думаю, што Прэзідэнт нашай дзяржавы цікава было паглядзець на фірму, якая яшчэ некалькі гадоў таму была на мяжы банкруцтва, а зараз упэўненымі тэмпамі набірае абароты, нягледзячы ні на якія цяжкасці.

— Цікава, які з гэтых існуе «рэцэпт» для выратавання гара-прадпрыемстваў?

— Мы яго перанялі не ў замежнага дзядзькі Сэма, а знайшлі, паверце, самі. Райвыканкам за кошт мясцовага бюджэту выкупіў акцыі, на той час фактычна паперкі, фірмы. І ўсё дзеля таго, каб даць прадпрыемству абаротныя срэды для паўнацэннага старту. Абласны ўлады таксама паспрыялі, каб ААТ «Лідсельмаш» папоўніў сваю казну. Адзінае, што давялося змяніць генеральнага дырэктара і паставіць новага чалавека — ініцыятыўнага, кваліфікаванага, атымтэсцічна настроенага на станоўчы лад. Як вынік — сёння гэтае прадпрыемства адно з самых паспяхоўных у Лідскім раёне.

— Роля старшын Лідскага райвыканкама ў такім прыры-ве з-за звычайнай чалавечай сімпіцільсці адвядзіцца ў цень?

— Ведаецца, у мяне такі жыццёвы прыныц: не дурь шчокі і не выхваляцца, нават калі твая заслуга ў такой справе надзвычайная.

— Відавочна, што такія рыса характэрны — гэта не усім прасты жыццёвы шлях?

— Магчыма. Вы думаеце, мне калісьці не было прыемна, калі механізатар Андрэй Худыку нехта дапамагаў у рабоце, падказваў, вучуў мудрасці і заставаўся пры гэтым нябачным?

— Андрэй Паўлавіч, пагодзімся, што сёння асоба кіраўніка раёна асацыюецца як мінімум з вобразам студэнта-выпускніка часцей за ўсё сельскагаспадарчага інстытута, які пачынаў сваю дзейнасць маладым старшынёй калгаса...

— У мяне рабочая біяграфія складалася крышку інакш. Раз вы мяне падвялі да шырай размовы, то дазволі некалькі слоў са свайго жыцця. Пачынаў працоўную дзейнасць механізатарам. Цудоўна знаёмы з такімі трактарамі, як К-700, Т-150, МТЗ-80, ДТ-74. Даволі працаваць і вадзіцелём-электрыкам, і аграномам. Потым быў Ленінградскі сельскагаспадарчы ўніверсітэт, а яшчэ пазней — акадэмія кіравання кадрамі пры Прэзідэнце Расійскай Федэрацыі. Так што вое які цярыністы шлях давялося праісці перад тым, як сеці ў красла старшыня райвыканкама. Хоць, ведаецца, я і зараз у душы чалавек, які хоча быць бліжэй да зямлі.

ПАКАЗАЎ СІЛУ

Жыхар в. Малая Валахва Баранавіцкага раёна выйшаў са свайго двара на вуліцу, і тут на яго напаў п’яны. Малады хлопец без усякай прычыны пачаў заломліваць пенсіянеру руку!... зламаў старому чалавеку пачувую косць. Пенсіянерам заўважыла медыка, а хуліганам — міліцыянеры.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

«Мінскі абласной» центр учета недвижимости» проводит открытый аукцион

по продаже объектов недвижимого имущества ОАО «Белэнергострой»: **Лот № 1:** цех свиннометаллоконструкций, об.пл. 7 204,4 кв.м.; бетонированная площадка цеха, об.пл. 4882,0 кв.м., Пуховичский район, г.п. Свислочь, промплощадка Минской ТЭЦ-5 (имеется ж/д ветка). Начальная цена с НДС (снижена на 30%) — 2 100 000 000 бел. руб. **Лот № 2:** здание пристройки к жилому дому ЖСК «Свислочь-плюс», об. пл. 713,6 кв.м., Пуховичский район, г.п. Свислочь, ул. Строительной, д. 11. Начальная цена с НДС (снижена на 50%) — 105 000 000 бел. руб. Площадь земельного участка 0,0799 га. **Лот № 3:** здание склада, об.пл. 341,0 кв.м., г. Жодино, ул. Труда, 8. Начальная цена с НДС (снижена на 20%) — 236 000 000 бел. рублей. Площадь земельного участка 1,1042 га. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Подробные извещения опубликованы в газете «Звезда» от 09.01.09 г.; 30.01.09 г. Аукцион состоится **07.04.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **06.04.2009 г.** до 17.00 по указанному адресу. Контактный телефон **(8017) 224 61 34. Сайт в интернете: www.rft.by**

Управляющий РПУП «ИПКК - Вектор» (Продавец) совместно с КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводят открытый аукцион

по продаже имущества РПУП «ИПКК-Вектор»: **Лот № 1:** здание столовой «Колобок», 508 кв.м., расположенное в Борисовском районе, д. Ульы, в том числе основные средства и оборотные активы, находящиеся в здании и на складе ИПКК МПЧ. Начальная цена с НДС - 604 998 413 бел. рублей. Площадь земельного участка - 0,1737 га. **Лот № 2:** здание аппаратной, об. пл. 215,2 кв.м., расположенное в Борисовском районе, д. Светлая Роща, в том числе трансформаторная подстанция, электросети, оборудование наружного освещения, уборная площадка, оборудование. Начальная цена с НДС — 480 910 028 бел. рублей. Задаток 5% от начальной цены лота перечисляется на р/с № 301202000010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», МФО 153001357, УНП 690324015 КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 календарных дней со дня проведения аукциона. Порядок проведения аукциона и подробный перечень подлежащего продаже имущества оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **22.04.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **21.04.2009 г.** до 17.00 по указанному адресу. Тел: **(8017) 224 61 34.**

Управляющий РПУП «ИПКК - Вектор» (Продавец) совместно с КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводят открытый аукцион

по продаже имущества РПУП «ИПКК-Вектор»: **Лот № 1:** здание столовой «Колобок», 508 кв.м., расположенное в Борисовском районе, д. Ульы, в том числе основные средства и оборотные активы, находящиеся в здании и на складе ИПКК МПЧ. Начальная цена с НДС - 604 998 413 бел. рублей. Площадь земельного участка - 0,1737 га. **Лот № 2:** здание аппаратной, об. пл. 215,2 кв.м., расположенное в Борисовском районе, д. Светлая Роща, в том числе трансформаторная подстанция, электросети, оборудование наружного освещения, уборная площадка, оборудование. Начальная цена с НДС — 480 910 028 бел. рублей. Задаток 5% от начальной цены лота перечисляется на р/с № 301202000010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», МФО 153001357, УНП 690324015 КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 календарных дней со дня проведения аукциона. Порядок проведения аукциона и подробный перечень подлежащего продаже имущества оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **22.04.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **21.04.2009 г.** до 17.00 по указанному адресу. Тел: **(8017) 224 61 34.**

Управляющий РПУП «ИПКК - Вектор» (Продавец) совместно с КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводят открытый аукцион

по продаже имущества РПУП

Адкрытае акцыянернае таварыства «Шклозавод «Нёман»: ВЕКАВЫЯ ТРАДЫЦЫІ ЯКАСЦІ

На прадпрыемстве працуе каля 4000 чалавек

Хараво гартуецца ў палыні

Вядучы мастак Васіль САМАХВАЛАЎ

Шклозавод «Нёман», што ў прыгарадзе Ліды, дзесяцігоддзямі ўвасабляе сабой востраў дабрабыту і прэстыжнасці кожнага рабочага месца, з'яўляючыся пры гэтым візітнай карткай Беларусі на бязмежных прасторах Савецкага Саюза. А як жа іншак: прадукцыя беларускага прадпрыемства была нарасхват. У даравадочныя часы купіць крышталёвую вазу ці набор чарак лічылася вялікай удачай.

Праўда, добрае, паводле ўсіх законаў чалавечага жыцця, мае ўласцівасць заканчвацца. Так і айчыныны прамысловы монстр пасля адваедных палітычна-тэрытарыяльных зменаў на 1/6 сушы сышоў на дарогу, дзе такія паняцці, як лідарства, поспех і стабільнасць здаваліся нечым абстрактным ці віртуальным. Страта гадамі наладжаных рынкаў збыту, змяншэнне плацежаздольнасці насельніцтва, адсутнасць у многіх грамадзян прастай цікавасці да «нёманскай» прадукцыі прывялі завод у заняпад. Паўстала рэальная пагроза банкруцтва з усімі наступствамі. Невядома, як

бы закончылася працоўная біяграфія прадпрыемства з больш чым стагадовым стажам, калі б не ўмяшанне ў справы шклозавода «Нёман» кіраўніка беларускай дзяржавы Аляксандра Лукашэнка ў ліпені 2005 года. Гэты візіт паспраўднаму стаў эпахальным для гарадскога пасёлка Бярозаўка, дзе больш за стагоддзе шклозавод даваў працу большасці яе жыхароў, ствараў станоўчы імідж рэгіёна для гасцей і турыстаў. Зусім хутка пасля гэтай сустрэчы завод атрымаў фінансавую падтрымку, тут пачалася мадэрнізацыя вытворчасці сучасным абсталяваннем практычна на ўсіх участках.

Такім чынам хмары над прадпрыемствам шырокім дзяржаўным узмахам рукі былі разгананы. Разам са зменай шлыды над адміністрацыйным корпусам на англійскай і рускай мовах у жыхароў Бярозаўкі змяніўся настрой, а рэспубліка зноў пачала асацыявацца для шматлікіх замежнікаў у тым ліку і з ААТ «Шклозавод «Нёман».

**Прадпрыемства
экспартуе сваю
прадукцыю
ў Расію, іншыя
краіны СНД
і Балты,
а таксама
ў Германію,
Галандыю,
Францыю, Італію,
Канаду, ЗША.**

**Запрашаем
да супрацоўніцтва**
НАШЫ РЭКВІЗІТЫ:
231306, Рэспубліка Беларусь,
Гродзенская вобласць,
Лідскі раён, г.п. Бярозаўка,
ААТ «Шклозавод «Нёман»
Тэл./факс 8(01561) 6 39 56
8(01561) 6 14 35 (прыймае)
Тэл. 8(01561) 6 13 39
(адрас маркетынгу па РБ)
8(01561) 6 11 11
(адрас рэкламы)
УНП 500052124

**Захаваць
і ўмацоўваць
пазіцыі на рынку**

Безумоўна, што асноўная доля імпарту прадпрыемства прыпадае на Расію, у прыватнасці, Маскву. Кіраўніцтва ААТ «Шклозавод «Нёман» з дапамогай неабходных маркетынговых хадзоў правялі мабільны маскоўскага рынку і зразумелі, што ў рознічным гандлі прадукцыя беларускага прадпрыемства — што кошт напалак. Таму ў якасці стратэгічнай лініі на плавуні ўлічаны ў якасці мегаліна было вырашана сабраць гандлёвы прадстаўніцкі ў Маскве на знакітым ВВЦ, і арганізаваць пастаянную экспазіцыю для прасоўвання прадукцыі шклозавода «Нёман» у «Белакаменнай». Былі пераключаны дагаворы з афіцыйнымі прадстаўнікамі прадпрыемства. Сваю лепту ў «раскрутку» зямлякоў унесла і пасольства Рэспублікі Беларусь у Расійскай сталіцы.

Зараз праводзіцца далейшая работа па захаванні і ўмацаванні пазіцыі ААТ «Шклозавод «Нёман» на рынку экспарту. Як адзін з захадаў — удзел у міжнародных спецыялізаваных выставах у Кіеве, Маскве і Франкфурце-на-Майне, у ходзе якіх многія французскія і польскія, італьянскія, украінскія і маладзевыя прывялі заікаўленасць у супрацоўніцтва з беларускім прадпрыемствам.

З мэтай павелічэння аб'ёмаў адгрузак таксама плануецца адкрыць некалькі фірмовых крамаў у Мінску, Брэсце, Віцебску, Гомелі і Мгарліве.

Працягнецца далейшае аграпрамысловае «наступленне» на рынку нашых суседзяў. У сувязі з чым у найбліжэйшы час плануецца адкрыць сваіх фірмовых пунктаў у Кіеве і ў Маскве.

З ГІСТОРЫІ...

Шматгадовая гісторыя шклозавода пачалася з праезнага памешчыка Зянона Ленскага ў Віленскае губернскае ўпраўленне: «Просітель сего жаеае устроіть на лесной даче имения моего Заеніцы стекольный завод для выделкі стекла, для чего жаеае получить разрешение надлежашей власти». 19 верасня 1883 года ва ўрочышча Коско Ганчарскай воласці Лідскага павета Віленскай губерні памешчыкам Зянонам Ленскім была пабудавана гута.

Ішлі гады, а з імі развівалася і ўдасканалвалася заводская вытворчасць. Прадпрыемства заўсёды імкнулася высока трымаць марку сваёй прадукцыі і шанавалі майстэрства сваіх работнікаў. Старажылы ішчэ памятаюць, як з канвеера шклозавода сыходзіла хрустальная ваза з партртам генсека партыі Леаніда Брэжнева. Рабіліся тут гербы для савецкіх пасольстваў у розных краінах свету. Кажуць, што тайна венецыянскага шкла разгадана бярозаўскім выдувальчыкам Федарковым.

Зараз ААТ «Шклозавод «Нёман» узначальвае малады і энергійны кіраўнік Ігар Бацян, які за адносна кароткі час паспеў заваяваць аўтарытэт сярод патомных шкловыдзімальчыкаў. Дырэктар ставіць перад калектывам задачу захаваць усё лепшае, што назапашана ў папярэднія гады і, шырока выкарыстоўваючы новыя сучасныя тэхналогіі, умацоўваць і пашырыць рынкі збыту ў далёкіх замежжы, нічым не саступаць прызнаным у свеце вытворцам шкляных і хрустальных вырабаў.

Сёння можна з задавальненнем адзначыць, што ААТ «Шклозавод «Нёман» застаецца вытворцам з сусветным імем, які валодае магутным інтэлектуальным і вытворчым патэнцыялам. Знаўцы эксклюзіўнасці і вытанчанасці сцвярджаюць, што прадукцыя маркі «Нёман» — гэта цудоўны падарунак з хрустала, каларовага і бясколернага шкла з усемагчымымі відамі дэкарыравання.

**Сёння
ААТ «Шклозавод
«Нёман» — гэта
сучаснае
высокатэхналагічнае
прадпрыемства па
вытворчасці вырабаў
з хрустала, каларовага
і бясколернага шкла
з рознымі відамі
аздаблення.**

**ААТ «Шклозавод
«Нёман» — гэта:**

- шырокі асартымент — да 3000 відаў — самай разнастайнай прадукцыі з хрустала, каларовага і празрыстага шкла;
- захаванне традыцый і высокага прафесіяналізму шкловыдзімальчыкаў у вырабах ручной работы;
- шырокі выбар сувенірнай прадукцыі;
- вытворчасць сувеніраў і вырабаў па эскізах заказчыка;
- умераныя цэны, гнуткая сістэма зніжкаў.

Загрузка прадпрыемства ў першым квартале і паўгоддзі 2009 года складала 100 працэнтаў

Адзін з участкаў выпрацоўкі шкла

Шліфуючыца Соф'я ДУХОВІК

Кантралява вытворчасці шкла Марыя КАЗЫРА

Клопаты аб людзях — у прырытэхах

ААТ «Шклозавод «Нёман» — гэта не толькі высокатэхналагічнае абсталяванне, вытворчыя плошчы і рабочы графік. Сёння прадпрыемства мае няпрофільную прамысловую гаспадарку: кавярню «Хрустальны букет», комплекс сэрвіснага абслугоўвання, у які ўваходзіць гасцінны-на-турыстычны цэнтр «Прынёманскі» разам з кавярняй, рэстаранам, дырлуняй, санай, басейнам. Створана сетка фірмовага гандлю. Ахову здароўя на заводзе здзяйсняе ўрачэбны кабінет.

Выгаду — з любой сітуацыі

Наладжанне дзелавога супрацоўніцтва з заходнімі гандлёвымі фірмамі і вытворцамі гатунковага шкла абяцае даць дывідэнды ў найбліжэйшы час. Па заказах і ўзрэх партнёраў завод ужо некалькі гадоў выконвае эксперыментальныя парты новыя вырабы для апрабытка на рынку. Замежных заказчыкаў прыцягваюць прафесіяналізм нёманскіх майстроў, даступныя цэны. А работнікі прадпрыемства з вялікім задавальненнем прымаюцца да новых тэхналогій, матэрыялаў, дызайнерскіх рашэнняў.

З улікам сітуацыі на сусветных рынках прадукцыі са шкла — пад уплывам сусветнага крызісу многія шклозаводы Чэхіі, Славакіі, Польшчы збавілі абароты ці ўвогуле прыпынілі сваю работу — ААТ «Шклозавод «Нёман» можа значна павялічыць аб'ёмы продажы.

Мужчынскі ансамбль «Кронан»

Адкрытае акцыянернае таварыства «Лідааграпрамаш»: ПРАЗ ДАСКАНАЛАСЦЬ — ДА НОВЫХ ДАСЯГНЕННЯЎ

У адпаведнасці з рашэннем дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь ААТ «Лідааграпрамаш» уключана ў Рэестр высокатэхналагічных прадпрыемстваў РБ.

З ГІСТОРЫІ...

Сваю гісторыю ААТ «Лідааграпрамаш» пачало ў 1958 годзе, калі на базе машынабудульнай станцыі быў створаны Лідскі аўтарамонтны завод. Асноўным профілем яго спецыялізацыі значыўся рамонт папулярных на той час аўтамабіляў Горкаўскага аўтазавода (ГАЗ).

У 1970 годзе прадпрыемства перапрафілявалася на рамонт аўтамабіляў ЗІЛ-130 і іх аграгатаў. Яшчэ праз два дзесяці гадоў вытворчыя магучасці даялося «пераналадзіць» на сельскагаспадарчае машынабудаванне.

У 1993 годзе Лідскі аўтарамонтны завод перайменаваны ў Лідскую фірму аграпрамысловага машынабудавання.

Пачатак новага тысячагоддзя стаў пачаткам адліку прынцыпова новай гісторыі прадпрыемства — яно атрымала назву РУП «Лідааграпрамаш», а праз чатыры гады акцыянавалася. Зараз ААТ «Лідааграпрамаш» — адно з найбольш устойлівых у плане функцыянавання прадпрыемстваў сельскагаспадарчага машынабудавання ў Рэспубліцы Беларусь, якое вызначаецца мабільнасцю і эфектыўнасцю.

Можна толькі па-добраму зайдросціць таму, што ААТ «Лідааграпрамаш» за адносна кароткі прамежак часу увайшло ў спіс найбуйнейшых пастаўшчыкоў сельскагаспадарчай тэхнікі ў межах СНД і прайшло шлях ад выпуску акумулятараў і культыватараў да сучаснай высаканаснай пасяўнай і зернеуборачнай тэхнікі.

Камбайн Ліда 1600

Намеснік начальніка цэха зборкі камбайнаў Сяргей РАДЗЮКЕВІЧ і майстар цэха Юрый БАРСКІ.

Агрэгат глебапрацоўчы пасяўны АПП-6А

Рынак сельскагаспадарчай тэхнікі ў нашай краіне сёння наўрад ці можна назваць абмежаваным. Як ніяк, а выбар агрэгатаў для перадапсаяўной падрыхтоўкі глебы, уборачнай кампаніі і для палёвых работ у любую пару года небагі. Тут вам і амерыканскі «Джон Дзір», і нямецкі «Кейс». У асартыменце японскія і расійскія машыны. Праўда, увесь гэты багаты сельскагаспадарчы асартымент патрабуе вялікіх фінансавых выдаткаў і прафесійнай перападсаяўной для кіраўнікоў прадпрыемстваў аграпрамысловага сектара рэспублікі. Таму выйсеце з гэтай сітуацыі наступнае: купіліце беларускае. Тым больш, што цяперашнія ўзоры сельскагаспадарчай тэхнікі, якія вырабляюць айчыныя кампаніі, практычна не саступаюць у якасці лепшым замежным аналагам, а па цане ў разы таннейшыя.

Адзін з адрасатаў, дзе такія паняцці, як зручнасць, шматфункцыянальнасць і якасць сталі неад'емнай часткай вытворчасці, знаходзіцца на Гродзеншчыне. Увасабляе ў сабе гэтыя і многія іншыя характарысты сельскагаспадарчай тэхнікі адкрытае акцыянернае таварыства «Лідааграпрамаш».

Зараз на прадпрыемстве выпускаецца звыш 25 найменняў і тыпамераў сельскагаспадарчых машын, з якіх больш дзясятка пастаўлены на вытворчы патак за апошнія 3-4 гады і не маюць аналагаў у краінах СНД.

Зараз на прадпрыемстве выпускаецца звыш 25 найменняў і тыпамераў сельскагаспадарчых машын, з якіх больш дзясятка пастаўлены на вытворчы патак за апошнія 3-4 гады і не маюць аналагаў у краінах СНД.

ААТ «Лідааграпрамаш» — гэта:

- агрэгаты для апрацоўкі глебы пасяўнай з шырынёй захопу 6 м ААП-6 (прызначаны для перасяўной апрацоўкі глебы з адначасовым пасевам зерневых, зернебабовых і крыжацетных культур);
- пнеўматычныя сямлі (СПУ) з шырынёй захопу 3 м, 4 м і 6 м для пасеву зерневых, бабовых, травяных культур і льну;
- сямлі для ўнясення ўгнаенняў СУ-12;
- сямлі-культыватар іржэўнікавая СКС-2;
- калалка паўпрычэпная для бульбы;
- прычэп трактарны двухвосевы 2ПТС-14;
- габлі-валкавальнік з цэнтральным валком;
- плочычка-упакоўшчык зерня УПЗ-20;
- касілка навясана дыскавая КНД-3.3;
- культыватар КС-4;
- агрэгат зернеукавы камбінаваны АЗТК-4,
- а таксама шэраг іншай высаканаснай спецыялізаванай прадукцыі для прадпрыемстваў і арганізацый аграпрамысловага комплексу краіны.

Прадукцыя на ААТ «Лідааграпрамаш» вырабляецца ў адпаведнасці з міжнароднай сістэмай якасці ІСО 9001-2001, выпускавана і сертыфікавана ў краінах СНД, блізкага і далёкага замежжа.

У цэха зборкі камбайнаў.

Спесар міханазборчых работ Віктар ЯКУБОУСКІ, камплектоўшчыца Ірына ЖУКОЎСКАЯ і Ірына БУРАК.

Самоходны штангавы апырскальнік.

Курс — на ноў-хау

Безумоўна, што гонарам прадпрыемства з'яўляецца серыйны выпуск зернеуборачнага камбайна «Ліда-1300» і вопытнага ўзору прынцыпова новага камбайна «Ліда-1600».

Спецыялісты сельскагаспадарчай галіны сцвярджаюць, што гэтая тэхніка — на ўсе выпадкі жыцця. Яна зроблена з мэтай гнуткага выкарыстання.

Пры дапамозе сучаснай эфектыўнай трохбараннай малацільна-сепарыручай сістэмы, якая складаецца з малацільнага барабана, адбойнага бітэра і сепарыручага барабана, дасягаецца ашчадны, і ў той жа час поўны вымалат упадаюча. Трохслойная ачыстка — яна ўваходзіць у стандартнае абсталяванне — забяспечвае асабліва чыстую ўборку жытця, ячменю альбо пшаніцы. Сучасны дынамічны рухавік гарантуюць дастатковы рэзерв магучасці пры любых умовах уборачнай кампаніі. Вялізарныя зерневыя бункеры ўяўляюць сабой ідэальную канструкцыю для эксплуатацыі гэтых камбайнаў і забяспечваюць працяглыя інтэрвалы разгрузкі ў спалучэнні з хуткасцю выгрузкі.

Камбайны аснашчаны гідра-растатнымі прыладамі хадзавой часткі, а таксама бартавым камп'ютарам, які ідэнтыфікуе і кантралюе ўсе важныя функцыі і інфармацыю аб машыне. Сучасная кабіна з панарамным шклом, шырокім камфартабельным аснашчэннем і зручна размешчанымі прыладамі кіравання ствараюць ідэальныя ўмовы для штодзённай работы падчас напружанай уборачнай кампаніі.

Перспектыва прадпрыемства — стварэнне магучасцяў па камбайнабудаванні і пашырэнне рынку збыту як унутры краіны, так і далёка за яе межамі.

Да выпуску камбайнаў прадпрыемства прыступіла яшчэ ў 2000 годзе. Тады з заводскага канвеера сышоў першы зернеуборачны агрэгат «Ліда-1300, які збіраўся з машынакамлектаў і па ліцэнзіі нямецкай фірмы «Кейс». Праўда, ужо на самым пачатку вытворчасці гэтай сельскагаспадарчай тэхнікі для патрэб унутранага рынку краіны кіраўніцтва прадпрыемства пачало матавана кіраваную работу па вытворчасці вузловага камбайна на ўласных плошчах ці ў кааперацыі з беларускімі арганізацыямі.

Такім чынам не толькі вырашалася важная дзяржаўная задача па імпартазамяшчэнні, але і праблема, як зрабіць канчатковы кошт адзінкі прадукцыі больш танным.

У перыяд з 2000 па 2008 год было выраблена каля 2000 камбайнаў мадыфікацыі «Ліда-1300. Зараз у серыйную вытворчасць плануецца запусціць больш сучасны зернеуборачны камбайн «Ліда-1600».

Габлі ГВЦ 6,6

Намеснік дырэктара па маркетынгу і збыце Андрэй ЗАХАРЧУК

Габлі ГВЦ 6,6

НАС ВЕДАЮЦЬ...

ААТ «Лідааграпрамаш» — гэта рух наперад, асваенне новых тэхналогій, інавацыйныя метады ў рабоце. За асваенне і выпуск якаснай сельскагаспадарчай тэхнікі ААТ «Лідааграпрамаш» удастоена шматлікіх узнагародаў блізкага і далёкага замежжа.

- За прасоўванне сямляк пнеўматычных універсальных на расійскі рынак.
- За лепшую прагрэсіўную распрацоўку ў сельскагаспадарчым машынабудаванні.
- За дасягненне высокіх тэхнічных характарыстык сямлі СКС-2.
- За асваенне самаходнага зернеуборачнага камбайна «Ліда-1300».

Высокатэхналагічнае абсталяванне, тэхнічны патэнцыял і вытворчыя магучасці прадпрыемства, а таксама высокакваліфікаваныя кадры дазваляюць ААТ «Лідааграпрамаш» выпускаць сельскагаспадарчую тэхніку, што не саступае па якасці лепшым замежным аналагам

Вырабы з маркай ААТ «Лідааграпрамаш» — гэта прадукцыя, якая вырабляецца на найноўшых тэхналогіях на сучасным высокадакладным абсталяванні.

Запрашаем да ўзаемавыдажнага супрацоўніцтва!

НАШЫ РЭКВІЗІТЫ:
231300, Рэспубліка Беларусь,
Гродзенская вобласць,
г. Ліда, вул. Ігнатова, 52
Тэл./факс 8(01561) 2 24 54
Тэл. 2 22 33 2 22 50
E-mail: omark.lida@mail.ru
E-mail: owes@tut.by
www.lidaagro.by
УНП 590586728

Матэрыялы спецыяльна падрыхтавалі
Уладзімір ЗДАНОВІЧ,
Яўген ПІСЕЦКІ (фота).

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Сканворд з 15 пазіцыямі і адказаў на пытанні. Пазіцыі: 1. Гатунак збіраў, 2. Вена-запальнае дрэва, 3. Гандый-вая палатка, 4. Фота 5, 5. Спартыўны касцюм.

Але той, хто ведае больш за іншых, выйграе ва ўсіх сэнсах

Мабыць, менавіта гэтым прынцыпам, вынесеным у загаловак, глумачыцца папулярнае разнастайнае інтэлектуальнае забаў — «СтартUp», калектыўнае «Што? Дзе? Калі?» або «Хто хоча стаць мільянерам?». Бо, у адрозненне ад іншых гульняў — «Забойцаў часу» — гэтыя спалучаюць цікавае з карысным, трэніруюць і развіваюць хуткасць рэакцыі, кемліваць, памяць, агульную эрудыцыю... Так што сеткавай інтэлектуальнай гульні «StartUp!», якая ўжо некалькі месяцаў ідзе адначасова ў простарах інтэрнэт і ў прамым эфіры тэлеканала «Сталічнае тэлебачанне», быў проста наканаваны поспех.

Гэта першая ў Беларусі тэлевізійная інтэлектуальная гульня, — папраўляе мяне прадзюсар праекта Юлія Дубоўская. — І, што самае адметнае, гэта не калька папулярнага фармату, а ўласная распрацоўка, прыдуманая цалкам беларусамі. Распрацоўшчыкам выступіла «Фабрыка інфармацыйных тэхналогій».

Чаму ўвогуле ўзнікла ідэя аб'яднаць інтэрнэт-гульні і тэлебачанне? Прамы эфір — рэч непрадказальная, інтэрнэт у Беларусі таксама не самы надзейны... Мы з самага пачатку рэалізавалі інтэрнэт-праекты, звязаныя пэўным чынам з відэатрансляцыямі, таму і хацелі, каб у гульні можна было і паўдзельнічаць самому, і паглядзець, як гэта робяць іншыя, — глумачыць тэхнічны дырэктар гульні Аляксей Забарэжны. — Пасля першых пілотных выпускаў праналізавалі водгукі — карыстальнікам спадабалася. Тады і вырашылі: а навошта абмяжоўваць праект? Інтэрнэт-суполка — вельмі актыўная, але ў сілу шэрагу прычын даволі абмежаваная па колькасці, тэлебачанне ж ахоплівае значна большую аўдыторыю, ды ўвогуле такі сімбіёз нам падаўся цікавым. Што датычыцца тэхнічных цяжкасцяў у спалучэнні прамога эфіру і інтэрнэту — хацелася паспрабаваць свае тэхнічныя магчымасці, пацвердзіць, што мы можам гэта зрабіць.

На старт...

Для таго, каб далучыцца да ліку гульцоў, сваярдаюць распрацоўшчыкі, патрэбны толькі інтэрнэт. Заходзіш на сайт http://www.startup.tv.by, загрузіш праграму, праходзіш рэгістрацыю — і... Не, яшчэ не усё. Каб паўдзельнічаць у гульні, трэба ўвайсці ў яе за 15 хвілін да пачатку трансляцыі.

Да любой гульні ўдзельнікі маюць як мінімум дзве прэтэнзіі — тэхнічнае забеспячэнне і змест самой гульні. Калі гаварыць пра першае — многія скарыдаюць, што колькасць гульцоў абмежаваная прапукноў зольнасцю сервера...

А.З.: Па прайдзе, такая праблема прысутнічае, бо першыя выпрабаванні праходзілі з маленькай колькасцю ўдзельнікаў — 20, 30 чалавек. А з выходам на тэлеэкран колькасць ахвотных вырасла ў разы, і высветлілася, што тэхнічны рэзультат — 500 гульцоў адначасова. Але гэта пытанне вырашаецца, думаю, у найбліжэйшыя 3-4 месяцы зможам павялічыць прапукноў зольнасцю ў некалькі разоў. Што да сервера, ён знаходзіцца ў самым сэрцы сеткавых камунікацый Беларусі — у цэнтры апрацоўкі звестак РУП «Белтэлекам».

А пытанні, якія задаюцца ў гульні? Хто і як іх падбірае, правярае на дакладнасць? Ю.Д.: Усе рэдактары, якія працуюць у праграме, і ўсе аўтары пытанняў абавязкова даюць спасылкі на крыніцы.

А.З.: Па прайдзе, такая праблема прысутнічае, бо першыя выпрабаванні праходзілі з маленькай колькасцю ўдзельнікаў — 20, 30 чалавек. А з выходам на тэлеэкран колькасць ахвотных вырасла ў разы, і высветлілася, што тэхнічны рэзультат — 500 гульцоў адначасова. Але гэта пытанне вырашаецца, думаю, у найбліжэйшыя 3-4 месяцы зможам павялічыць прапукноў зольнасцю ў некалькі разоў. Што да сервера, ён знаходзіцца ў самым сэрцы сеткавых камунікацый Беларусі — у цэнтры апрацоўкі звестак РУП «Белтэлекам».

А пытанні, якія задаюцца ў гульні? Хто і як іх падбірае, правярае на дакладнасць? Ю.Д.: Усе рэдактары, якія працуюць у праграме, і ўсе аўтары пытанняў абавязкова даюць спасылкі на крыніцы.

А.З.: Па прайдзе, такая праблема прысутнічае, бо першыя выпрабаванні праходзілі з маленькай колькасцю ўдзельнікаў — 20, 30 чалавек. А з выходам на тэлеэкран колькасць ахвотных вырасла ў разы, і высветлілася, што тэхнічны рэзультат — 500 гульцоў адначасова. Але гэта пытанне вырашаецца, думаю, у найбліжэйшыя 3-4 месяцы зможам павялічыць прапукноў зольнасцю ў некалькі разоў. Што да сервера, ён знаходзіцца ў самым сэрцы сеткавых камунікацый Беларусі — у цэнтры апрацоўкі звестак РУП «Белтэлекам».

А пытанні, якія задаюцца ў гульні? Хто і як іх падбірае, правярае на дакладнасць? Ю.Д.: Усе рэдактары, якія працуюць у праграме, і ўсе аўтары пытанняў абавязкова даюць спасылкі на крыніцы.

А.З.: Па прайдзе, такая праблема прысутнічае, бо першыя выпрабаванні праходзілі з маленькай колькасцю ўдзельнікаў — 20, 30 чалавек. А з выходам на тэлеэкран колькасць ахвотных вырасла ў разы, і высветлілася, што тэхнічны рэзультат — 500 гульцоў адначасова. Але гэта пытанне вырашаецца, думаю, у найбліжэйшыя 3-4 месяцы зможам павялічыць прапукноў зольнасцю ў некалькі разоў. Што да сервера, ён знаходзіцца ў самым сэрцы сеткавых камунікацый Беларусі — у цэнтры апрацоўкі звестак РУП «Белтэлекам».

ПРАДМЕТ ГАВОРКІ

«StartUp!» — інтэлектуальная гульня, якая адначасова праходзіць у інтэрнэце і прамым эфіры ТБ. Стартвала з 18 лістапада мінулага года, і цяпер трывалы праходзіць тройчы на тыдзень — па аўторках, серадах і чацвяргах, а 23 гадзіне.

Удзельнікі гульні-віктарыны адказваюць на пытанні, выбіраючы варыянт адказу з чатырох прапанаваных. На адбываюцца адказу даецца 20 секунд. Калі гулец адказаў няправільна (або не паставіў адказ), праграма пераходзіць у рэжым чакаання, і далей сачыць за гульняй можна толькі на тэлеэкране. Можна адзім раз за гульнію скарыстацца з падказкамі:

«Крок наперад» (перайсці да наступнага пытання, але паменшыць свой патэнцыяльны выйгрыш удвая), «Грамадская думка» (даведацца, як адказваюць іншыя гульцы), «Мінус 2» (калі ютар выдаліць 2 няправільныя адказы).

Усяго ў гульні 20 тураў. Калі ў апошнім правільна адказаў толькі адзін гулец, ён і выйграе — палова прызовага фонду, калі гульцоў некалькі, выйгрыш дзеліцца на ўсіх. Пераможцамі таксама прапаўняцца спештур — калі і тут адказ правільны, гулец атрымавае ўвесь прызавы фонд, калі не — палова яго атрымае аўтар пытання.

Акрамя забавляльнай функцыі, у праграме ёсць і адукацыйная — напрыклад, частка пытанняў датычыцца гісторыі і культуры Беларусі. «Працуем на павышэнне IQ у гульцоў», — паўжартам кажуць стваральнікі праекта.

Сёння Месяц Апошняя квадра. Месяц у сусор'і Казярога. Імяніны Пр. Іраіды, Андрыяна, Канстанціна, Фёдара, К. Фаіны, Кірылы, Эдуарда.

НАПЕРАКОР ЛЁСУ Жыжара Баранавіч у 2007 годзе пазбавіў вадзіцельскіх дакументаў, і гэта было яго папярэджаннем. Але ноччу на вул. Бадака 42-гадоваму мужчыну выехаў на сусрэнюю паласу ўраўня і наляцеў на сноп. Вадзіцель загінуў, а двое пасажыраў апынуліся ў балюшні.

НАШАРМАКА ДАЛЁКА НЕ ПРАЕДЗЕШ Удзень на адной з вуліц Нароўлі адбылося ўзгаранне аўтамабіля «Фольксваген-Гольф», які адслужыў гаспадару 20 гадоў. Вадзіцель адрозу кінуў на маторны адсек ватуоуку, чым прыпыніў распаўсюджванне полымя. Прычынай здарэння стала ўцечка бензіну праз старыя шлангі і аголеныя провады ля карбюратора. Звычайная надбайнасць і спадзяванне нашармака ледзь не прывялі да сур'ёзнай аварыі.

«НАЛАВІЎ» НА СПРАВУ. КРЫМІНАЛЬНУЮ Работнікі ўпраўлення аператыўнага разгавання Дзяржінспекцыі на Вілейскім вадасховішчы затрымалі рабочага сталічнага ААТ «Керамін», які здабываў рыбу сеткамі.

НАДВОР'Е на заўтра Геамагнітныя узрушэнні

Дэшевая аренда

Крызісныя цені

Усміхнёмся!

Мужчыны — як мышы. Так глядзіць — добранькі, замілаваныя зярок, а як у хаце завядзецца — адрозу хочацца атруціць!

У вагон вячэрняй

НАШАРМАКА ДАЛЁКА НЕ ПРАЕДЗЕШ

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

«НАЛАВІЎ» НА СПРАВУ. КРЫМІНАЛЬНУЮ

Сяргей РАСОЛЬКА.

Дэшевая аренда

Крызісныя цені

Усміхнёмся!

У вагон вячэрняй

Прыгожае жыццё ВЯСНА ІДЗЕ! І РАЗДАЕ КАРОНЫ

Мінскі гарадскі фінал XVIII міжнароднага міжвузавскага конкурсу графіі і артыстычнага майстэрства «Каралева Вясна 2009» пачаўся ўчора. Прайдзе ён на працягу трох дзён, 17—19 сакавіка, у сталічным клубе «Ар'ён» і збярэ 36 дзятучат — студэнтка ВУН Мінска. Пераможцы гарадскога этапу стануць удзельнікамі рэспубліканскага фіналу конкурсу «Каралева Вясна 2009».

Адно з новаўвядзенняў гэтага года: калі раней рэзультат ВУН маглі проста дэлегаваць сваім студэнтам на гарадскі конкурс, то цяпер дзятучаты абавязкова праходзяць папярэдні адбор у сваёй альма матэр — заваёўваючы тытулы міс і віцэ-міс ВУН. Сёлетня ўдзельнікамі будуць канкурсанткі БАТУ, БДЭУ, БДУ, БДУІР, Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце, МДЛУ, Інстытута правазнаўства, Акадэміі мастацтваў, Вышэйшага радыётэхнічнага каледжа, інстытута падрыхтоўкі дзейнасці дзейнасці, Акадэміі музыкі, Універсітэта культуры і мастацтваў і іншых ВУН. Ёсць і тыя, каго ўдзел у конкурсе не зацікавіў. «Напрыклад, Інстытут сучасных ведаў прыніцова адмовіўся. А шкада — мне здаецца, у іх вялікі патэнцыял, і многія дзятучаты маглі б прэтэндаваць на высокія месцы не толькі ў гарадскім, але і ў рэспубліканскім, і ў міжнародным конкурсе», — мяркую прадзюсар праекта Уладзіслаў Грамовіч.

Штодня ў гарадскім фінале «Каралева Вясны 2009» паказваюць сябе і свае таленты па 12 дзятучат з розных ВУН, прычым, падкрэслівае мастацкі кіраўнік праекта Мікалай Сушкоў, адметнасць конкурсу ў тым, што галоўны крытэрыў адбору — не знешнія даныя дзятучат (хоць без дэфілі таксама не абыходзіцца), а ўменне падаць сябе, прадэманстраваць інтэлектуальнасць і творчыя здольнасці, ведаць сваю гісторыю і асабісты творчы шлях.

Перамога ў конкурсе для многіх стала важнай прыступкай у кар'еры. Так, у свай кар'еру званне «Каралева Вясны» ці «Віцэ-міс Вясны» заваёўвалі слухачка Акадэміі МУС Алеся Ганчарова (потым — суперфіналістка конкурсу «Міс Свет-2007»), студэнтка Міжнароднага інстытута працоўных і сацыяльных адносін Вера Карэцінківа (цяпер — співачка, тэлеведучая), студэнтка Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў Юлія Чарнашай (цяпер — мадэль, твар аднаго з вядомых беларускіх вытворцаў адзення), студэнтка Усерасійскага дзяржаўнага інстытута кінематографіі Алена Бабенка (цяпер — папулярная актрыса кіно).

Беларускія «авіятары» паедуць на чэмпіянат па запуску папяровых самалётаў

Нацыянальны фінал па канструаванні і запуску папяровых самалётаў Red Bull Paper Wings прайшоў 15 сакавіка ў Мінску. У ім узялі ўдзел пераможцы адборачных турніраў, якія прайшлі ў некалькіх сталічных ВУН. Удзельнікі спаборнічалі ў трох катэгорыях: найбольшая дыстанцыя, самы працяглы час палёту і азрабавка. У першых дзвюх катэгорыях самалёты лавіны быць зроблены з аднаго аркуша паперы фармату А4 шчыльнасцю 80 г/м² (звычайны офісны фармат). Аркуш можна толькі складваць, яго нельга разрываць, разрываць, склейваць. У катэгорыі «азрабавка» канструктыўныя абмежаванні практычна не існуюць. Удзельнікі могуць выкарыстоўваць аркушы паперы любога памеру, прымяняць разрэзы, склейкі, любыя дапаможныя матэрыялы. Мадэль можна вырабіць загодзі і прывесці з сабой. Пераможцы Нацыянальнага фіналу паедуць прадстаўнікамі нашай краіны на міжнародны спаборніцтва ў Аўстрыю.

StartUp! 2009 года. Скріншот гульні з пытаннямі і адказаў.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

Ці ведаеце вы, хто сядзіць з таго боку ўкраінай і маніторы, колькі ўдзельнікаў і гледачоў аб'ядноўвае гульня?

А.З.: Колькасць гледачоў дакладна вызначыць цяжка, наконнт удзельнікаў магу сказаць з большай пэўнасцю: на сёння на сайце гульні зарэгістравана калі 4800 чалавек. Пераважаю гэта Мінск і сталічная вобласць, што зразумела — тут больш актыўных карыстальнікаў інтэрнэту. Што да ўзросту гульцоў — тут мы былі крыху здзіўленыя, бо спачатку разлічвалі на аўдыторыю 13-гадовых і старэйшых, потым, калі зашла гаворка пра атрыманне прызга (а гэта паддава пашпарта), мінімальны ўзрост павысіўся да 16 гадоў, а ў выніку стаўся так, што большасць актыўных гульцоў — ва ўзросце ад 20—25 гадоў і старэйшых.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЬЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШКА, І. ШУЧЭНКА. НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Аджаснаць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрэдувана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва Беларускага Дом друку». Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў у год. Тыраж 33.538. Індэкс 63850. Зак. № 1438. Нумар падпісаны ў 19.30.